

Online Kansspel Barometer 2024

Project: 23086544
Amsterdam, 3 mei 2024

© 2024. All rights reserved. Contains Ipsos I&O
confidential and proprietary information and may not
be disclosed or reproduced without the prior written
consent of Ipsos I&O.

3	Introductie
7	Conclusie en aanbevelingen
11	Bekendheid en deelname
20	Reclame
23	Kanaliseratie
32	Voorkomen gokverslaving
38	Financiële zorgplicht
45	Onderzoeksopzet
47	Bijlage

Achtergrond

De Online Kansspel Barometer is een jaarlijks, onafhankelijk onderzoek dat NOGA en VNLOK in staat stellen om gokgedrag – en opinies over (online) gokken – op een betrouwbare wijze door de tijd heen in kaart te brengen.

In de Online Kansspel Barometer 2023 zagen we dat de Nederlandse online gokmarkt tekenen van volwassenwording liet zien. Het aantal spelers groeit, waarvan bijna iedereen bij een legale aanbieder speelt. Met het groeiende spelersaantal, nam ook het aantal risicospelers toe, met name onder jongvolwassenen. Aangezien Nederlanders de verantwoordelijkheid voor het voorkomen van gokverslaving vooral bij de gokaanbieders legden, adviseerden wij NOGA dat ze aanbieders moeten blijven wijzen op hun zorgplicht. Daarbij adviseerden we om Nederlanders beter te informeren hoe ze legale aanbieders kunnen herkennen.

Doordat de online gokmarkt een ontwikkelende markt is, is de wet- en regelgeving voortdurend aan verandering onderhevig. Een voorbeeld hiervan is de ongerichte reclame: Sinds juni 2022 is er een verbod op het gebruik van rolmodellen in reclame voor online kansspelen en sinds 1 juni 2023 geldt er een verbod op ongerichte reclames via tv, radio en in publieke ruimtes. Daarnaast zijn er plannen om de zorgplicht van gokaanbieders te vergroten. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door middel van verplicht contactmoment bij het instellen van een hoog speellimiet of door een maandelijks speellimiet per persoon in te stellen, in plaats van per account of gokaanbieder.

Met de Barometer van 2024 brengen we de huidige stand van zaken in de online kansspelmarkt in kaart. Daarbij laten we – door te vergelijken met de afgelopen jaren – verschillen zien en signaleren we eventueel problematisch gedrag.

Introductie

Hoofdvraag om te beantwoorden

Wat zijn de huidige gedragingen en opinies betreffende online kansspelen in Nederland en zijn er trends zichtbaar ten opzichte van de vorige Online Kansspel Barometer?

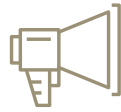
Wat we moeten begrijpen om dit te beantwoorden:

1.

Bekendheid & deelname

- Hoe kijkt Nederland tegen online gokspelen aan?
- In welke mate spelen Nederlanders?
- Wat zijn de *triggers* om te spelen? En wat zijn de *barriers*?

2.

Reclame

- Hoeveel reclame voor online kansspelen ziet men nu en waar komt men die tegen?
- Hoe staat men tegenover reclame voor online kansspelen?

3.

Kanaliseratie

- In hoeverre is Nederland bekend met de legalisering en hoe staat men hier tegenover?
- In welke mate speelt de Nederlandse speler bij een legale aanbieder?
- In hoeverre worden nieuwe spelers aangetrokken tot online gokspelen?

4.

Voorkomen gokverslaving

- Hoe kan problematisch gokgedrag worden voorkomen?
- Wie zijn daar verantwoordelijk voor en hoe?

Leeswijzer

In dit rapport worden verschillende groepen beschreven:

- NL 18+ = totale groep Nederlanders van 18 jaar en ouder (n=2.806)
Binnen deze groep maken we onderscheid tussen twee groepen*:
 - Spelers 18+ = totale groep spelers van 18 jaar en ouder die de afgelopen 12 maanden online gokspelen hebben gespeeld (n=634);
 - Niet-spelers 18+ = Nederlanders van 18 jaar en ouder die nog nooit online gokspelen hebben gespeeld (n=2.162).
- Jongvolwassenen (18-34 jaar) = totale groep jongvolwassenen van 18 tot 34 jaar oud (n=1.346)
Binnen deze groep maken we onderscheid tussen verschillende groepen*:
 - Spelers jongvolwassenen:
totale groep spelers van 18 tot en met 34 jaar die de afgelopen 12 maanden online gokspelen hebben gespeeld (n=375);
 - Niet-spelers jongvolwassenen:
Nederlanders van 18 jaar tot en met 34 jaar die nog nooit online gokspelen hebben gespeeld (n=895);
 - Leeftijdsgroep 18-24-jarigen:
totale groep jongvolwassenen in de leeftijd van 18 tot 24 jaar (n=494);
 - Leeftijdsgroep 25-34-jarigen:
totale groep jongvolwassenen in de leeftijd van 25 tot 34 jaar (n=852).

* Bij de **spelers** zijn alleen de spelers meegenomen die de afgelopen 12 maanden online gokspelen hebben gespeeld, de spelers die weleens online gokspelen hebben gespeeld, maar niet in de afgelopen 12 maanden zijn niet meegenomen in de resultaten van de groep spelers.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusie

Sinds de legalisering van de online gokmarkt, neemt het aantal spelers toe. Dat kan zorgelijk zijn, als de groei leidt tot een groeiend aantal risicospelers. Hiermee wordt het belang van preventie van verslaving alsmaar groter. Aanbieders moeten derhalve de zorgplicht serieus nemen, zoals Nederlanders van hen verwachten. Ook de overheid kan middels regelgeving bijdragen aan de bescherming van spelers. Hierbij lijken de aangescherpte reclameregels vruchten af te werpen, maar de beoogde financiële regels kunnen het tegengestelde effect hebben. Risicospelers – de groep die juist beschermd moeten worden – lijken ontvankelijker om de overstap te maken naar andere (illegale) aanbieders.

1. Sinds 2022 stijgt het aantal gokkers; ook in 2024 nipte toename

Eén op de zes Nederlanders (16%) heeft afgelopen jaar online gegokt. Hiermee stijgt het aantal spelers voor het tweede jaar op rij (2023: 13%; 2022: 11%). Net als in voorgaande jaren, is het aandeel spelers hoger onder jongvolwassenen (29%).

Waar er vorig jaar een toename was in de speelfrequentie, is deze gestabiliseerd in 2024. Waar wel verandering zichtbaar is, is het gebruikte platform om online te gokken. De grote meerderheid van de spelers – en dan met name jongvolwassen spelers – gokt op de smartphone en steeds vaker via apps. Onder 18-24-jarigen gokt 69 procent via een app (spelers 18+: 55%). Net als in voorgaande jaren, blijven online sportweddenschappen de meest gespeelde gokspelen door Nederlanders.

Het aandeel risicospelers (zie bijlage voor disclaimer) is zowel onder Nederlanders, als onder jongvolwassenen stabiel.

2. Nederlanders zien minder vaak reclame; houding jongvolwassenen ten aanzien van reclames verandert

De aangescherpte reclameregels lijken voorzichtig effect te sorteren: Allereerst ziet bijna driekwart van de Nederlanders (72%) weleens reclame voor online gokaanbieders. Dat aandeel lijkt hoog, maar ligt lager dan in 2023 en 2022 (resp. 75% & 80%).

Daarnaast zien Nederlanders steeds minder vaak reclames op televisie (67%) – het platform waar ze met name reclames van gokaanbieders denken te zien. Nederlanders zien vergeleken met vorig jaar wél vaker reclames op internet of sociale media. Met name jongvolwassenen zien vaak reclame op internet (63%) of sociale media (60%).

De houding van Nederlanders ten aanzien van reclames is nauwelijks veranderd. Jongeren, daarentegen, lijken negatiever tegenover reclames te staan dan in 2023. Ze zijn kritischer over het gebruik van influencers en atleten gebruikt worden in reclames voor online gokspelen. Ook vinden ze vervelend om reclame voor online gokspelen te ontvangen of zien.

3. Legalisering van online kansspelen zorgt voor overstap naar legaliteit, maar draagvlak is tanende

De bekendheid met de legalisatie van de online gokmarkt is sinds 2022 stabiel: ook in 2024 weet acht tiende dat deze gelegaliseerd is. De legalisering kan echter nog steeds niet op veel draagvlak rekenen. Ook jongvolwassenen vinden het nu vaker geen goed idee, dan wel.

Ondanks dat twee derde van de spelers niet weet hoe ze een aanbieder met een vergunning kunnen onderscheiden van een aanbieder zonder, zeggen vrijwel alle spelers te spelen bij een aanbieder mét vergunning. Ook geeft één op de vijf spelers die sinds 1 oktober 2021 online hebben gegokt aan overgestapt te zijn van een aanbieder zonder vergunning, naar een aanbieder met.

Het is opvallend dat voor het derde jaar op rij niet-spelers aangeven niet van te plan zijn binnenkort te starten met online gokken, maar desondanks ook dit jaar het aantal gokkers weer nipt toeneemt.

4. Grotere verantwoordelijkheid voor aanbieders, maar nieuwe regels helpen risicospeler mogelijk niet

Nederlanders leggen de zorgplicht voor een groot deel bij de online gokaanbieders. Zij moeten streng controleren op leeftijd en goede informatie geven over (risico's van) gokken. Ook jongeren leggen de verantwoordelijkheid vaker bij de gokaanbieder. Zo vinden ze vaker dan in 2023 dat het instellen van speellimieten de verantwoordelijkheid is van de aanbieder en dat de kosten voor het voorkomen en behandelen van gokverslaving mede gedragen moet worden door aanbieders.

Van enkele maatregelen ter bescherming van spelers (zowel oude als potentieel nieuwe), is er het meeste vertrouwen in een maandelijks speellimiet per persoon en het minst in een zelfopgelegde 'gokstop'. Het is echter de vraag hoe effectief de regels zijn voor de groep die ze het hardst nodig heeft. Sommige risicospelers geven namelijk (in een hypothetische situatie) aan te zullen overstappen naar een andere online gokaanbieder als bepaalde regels worden ingevoerd.

Aanbevelingen

1. Signaleer potentieel risicovol speelgedrag om verslaving te voorkomen

Net als in voorgaande jaren, zien we dat Nederlanders vinden dat de verantwoordelijkheid voor het voorkomen van risicovol gokgedrag niet uitsluitend bij spelers ligt. Daarnaast vinden zowel spelers als niet-spelers dat spelers waarschijnlijk zelf niet goed kunnen inschatten wanneer een 'gokstop' nodig is.

De verantwoordelijkheid voor het signaleren van risicospelers ligt volgens de Nederlanders bij de aanbieders. Neem deze rol en de bijkomende zorgplicht daarom serieus. Probeer preventief risicogedrag te signaleren, de groep risicospelers in kaart te brengen en tijdig te Interveniëren om daadwerkelijke gokverslaving te voorkomen.

2. Kijk kritisch naar online reclameactiviteiten van gokaanbieders

Waar Nederlanders minder vaak reclames via tv zien, neemt het aandeel dat er online of via sociale media aan wordt blootgesteld toe. En jongvolwassenen in het bijzonder, wiens houding ten aanzien van de reclames tevens (negatief) verandert.

Dat jongvolwassenen vaker gokreclames zien op sociale media en/of internet, kan komen doordat ze daar vaker gebruik van maken en dat gokaanbieders hun reclameactiviteiten vanwege de aangescherpte regelgeving hebben verplaatst van offline naar online. Dan is het niet opvallend dat jongvolwassenen vaker blootgesteld worden aan ongerichte online reclames.

Het zou echter ook kunnen dat enkele aanbieders de regels niet volledig naleven. Wees er daarom scherp op dat aangesloten aanbieders zich houden aan de online reclameregelgeving, anders kunnen verdere aanscherpingen volgen.

Belangrijkste inzichten

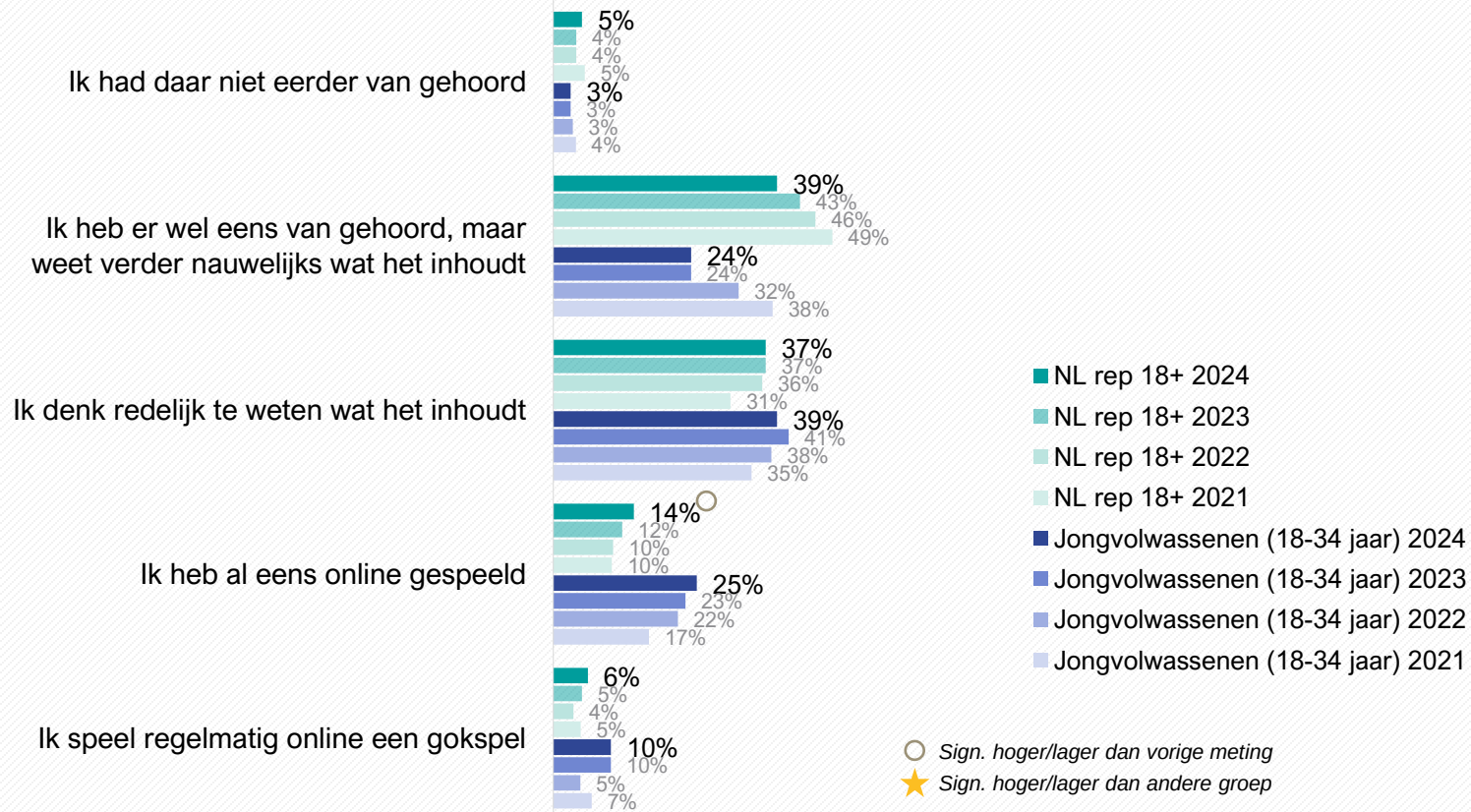
1.

Bekendheid & deelname

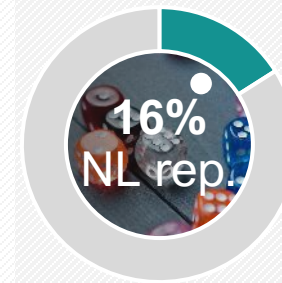
Stijgende trend spelers zet door: één op de zes Nederlanders heeft afgelopen jaar online gegokt

In welke mate bent u bekend met online gokspelen (kansspelen)?

B01) In welke mate bent u bekend met online gokspelen (kansspelen)? | Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021).

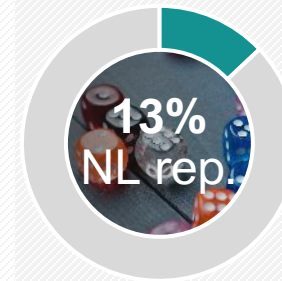
B02) Indien speler: Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden online gegokt? | Nederland representatief; speler (n=644, 2024 / n=562, 2023 / n=271, 2022 / n=138, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar; speler (n=451, 2024 / n=412, 2023 / n=208, 2022 / n=119, 2021).

2024

van de Nederlanders heeft in de afgelopen 12 maanden online gegokt

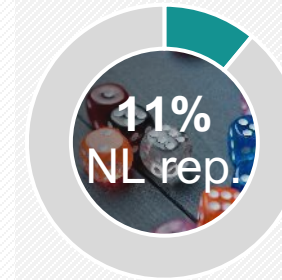
3% niet in de afgelopen 12 maanden

2023

van de Nederlanders heeft in de afgelopen 12 maanden online gegokt

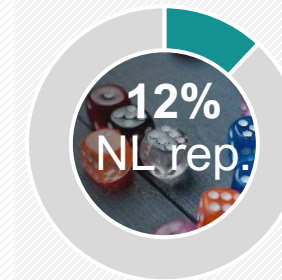
3% niet in de afgelopen 12 maanden

2022

van de Nederlanders heeft in de afgelopen 12 maanden online gegokt

2% niet in de afgelopen 12 maanden

2021

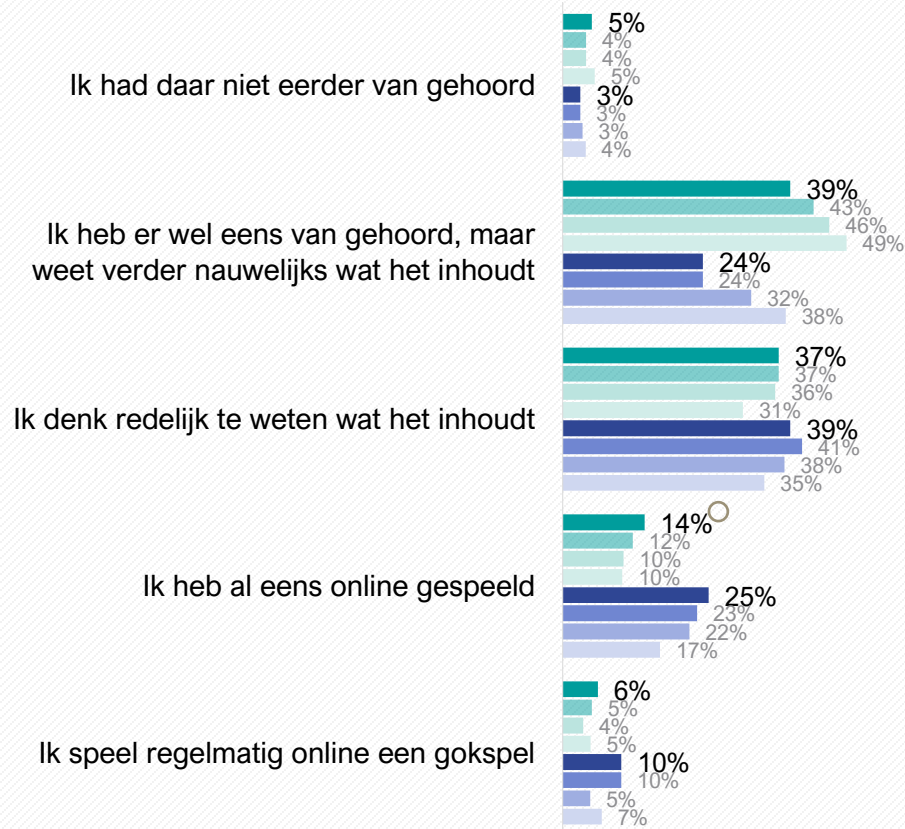
van de Nederlanders heeft in de afgelopen 12 maanden online gegokt

3% niet in de afgelopen 12 maanden

Aandeel jongvolwassen spelers stabiliseert; net als in 2023 hebben drie op de tien afgelopen jaar gegokt

In welke mate bent u bekend met online gokspelen (kansspelen)?

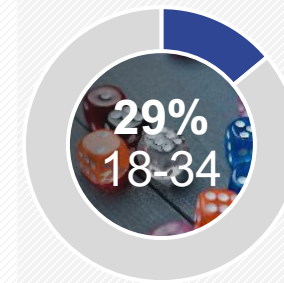

... speelt een online gokspel of heeft dat al eens gedaan

- NL rep 18+ 2024
- NL rep 18+ 2023
- NL rep 18+ 2022
- NL rep 18+ 2021
- Jongvolwassenen (18-34 jaar) 2024
- Jongvolwassenen (18-34 jaar) 2023
- Jongvolwassenen (18-34 jaar) 2022
- Jongvolwassenen (18-34 jaar) 2021

○ Sign. hoger/lager dan vorige meting
★ Sign. hoger/lager dan andere groep

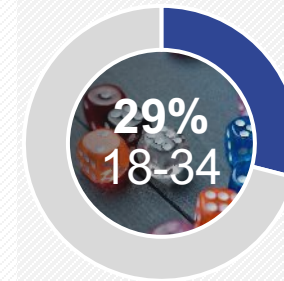
Leefijdsgroep 18-24 jaar
Leefijdsgroep 25-34 jaar

2024

van de jongvolwassenen heeft in de afgelopen 12 maanden online gegokt

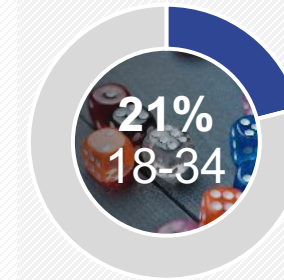
6% niet in de afgelopen 12 maanden

2023

van de jongvolwassenen heeft in de afgelopen 12 maanden online gegokt

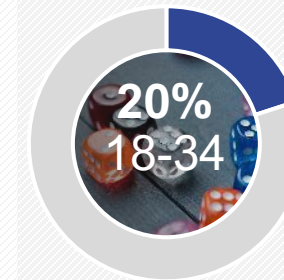
3% niet in de afgelopen 12 maanden

2022

van de jongvolwassenen heeft in de afgelopen 12 maanden online gegokt

6% niet in de afgelopen 12 maanden

2021

van de jongvolwassenen heeft in de afgelopen 12 maanden online gegokt

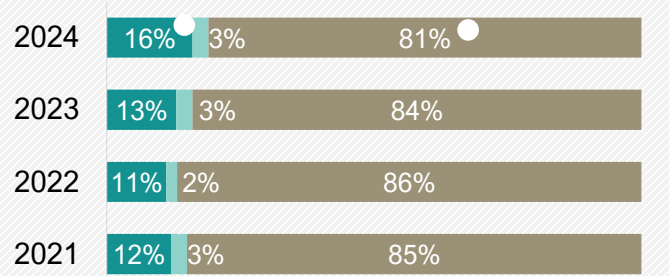
3% niet in de afgelopen 12 maanden

B01) In welke mate bent u bekend met online gokspelen (kansspelen)? | Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021).

B02) Indien speler: Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden online gegokt? | Nederland representatief; speler (n=644, 2024 / n=562, 2023 / n=271, 2022 / n=138, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar; speler (n=451, 2024 / n=412, 2023 / n=208, 2022 / n=119, 2021).

Waar in 2023 nog drie op de vijf spelers jongvolwassen was, is dat in 2024 de helft

Nat rep. 18+

- ...heeft afgelopen 12 maanden gespeeld
- ...heeft afgelopen 12 maanden niet gespeeld
- ...heeft niet gespeeld

... van de Nederlanders behoort tot risicogroep*

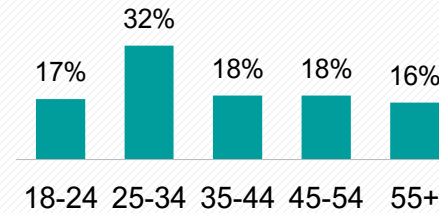
(2023: 6%
2022: 5%
2021: 4%)

Disclaimer risicogroep

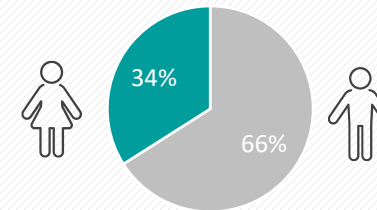
Het aandeel risicospelers is berekend op basis van twee vragen. Hiermee is het een versimpelde methode. In andere onderzoeken, zoals voor het WODC, wordt er gebruik gemaakt van de PGSI: een uitgebreidere en wetenschappelijk gevalideerde meetmethode die het aandeel probleemgokkers berekend. In overleg met NOGA en VNLOK houden we vanwege de trendopbouw de versimpelde methode aan. In de bijlage worden de verschillen tussen de meetmethodes nader toegelicht.

Speler afgelopen 12 maanden (n=534)

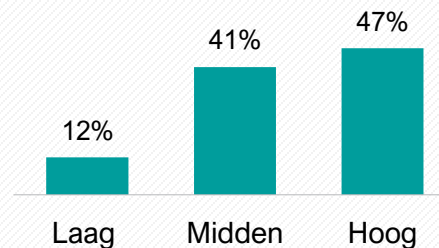
Leeftijd

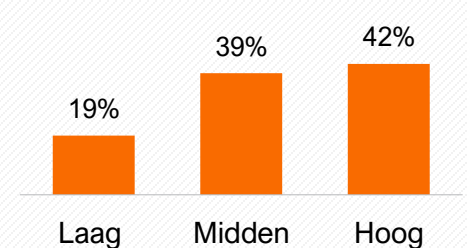
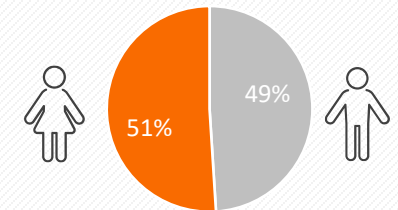
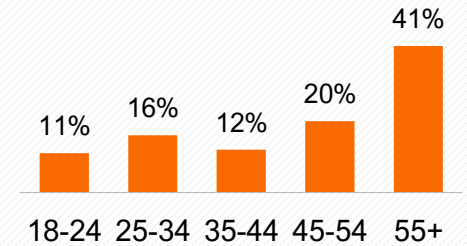
Geslacht

Opleiding

NL rep. 18+ (n=2.806)

○ Sign. hoger/lager dan vorige meting

© 2024

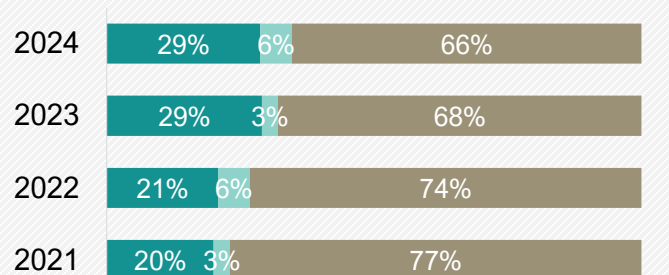
B02) Indien speler: Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden online gegokt? | Nederland representatief; speler (n=644, 2024 / n=562, 2023 / n=271, 2022 / n=138, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar; speler (n=451, 2024 / n=412, 2023 / n=208, 2022 / n=119, 2021).
* Definitie risicospeler: zie pagina 19

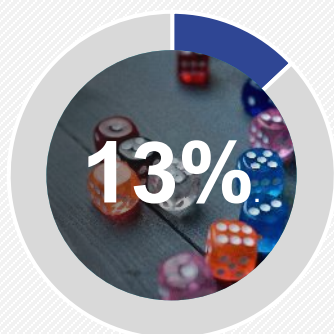
Bekendheid & deelname

Meerderheid jongvolwassen spelers is man en hoger opgeleid

Jongvolwassenen 18-34 jaar

- ...heeft afgelopen 12 maanden gespeeld
- ...heeft afgelopen 12 maanden niet gespeeld
- ...heeft niet gespeeld

... van jongvolwassenen behoort tot risicogroep*

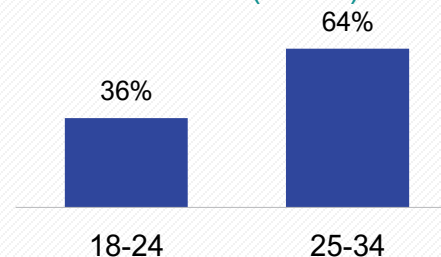
(2023: 14%
2022: 8%
2021: 9%)

Disclaimer risicogroep

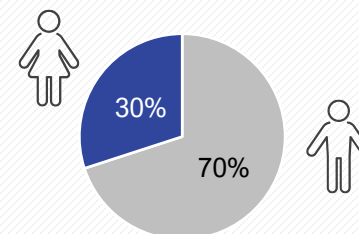
Het aandeel risicospelers is berekend op basis van twee vragen. Hiermee is het een versimpelde methode. In andere onderzoeken, zoals voor het WODC, wordt er gebruik gemaakt van de PGSI: een uitgebreidere en wetenschappelijk gevalideerde meetmethode die het aandeel probleemgokkers berekend. In overleg met NOGA en VNLOK houden we vanwege de trendopbouw de versimpelde methode aan. In de bijlage worden de verschillen tussen de meetmethodes nader toegelicht.

Jongvolwassenen speler afgelopen 12 maanden (n=375)

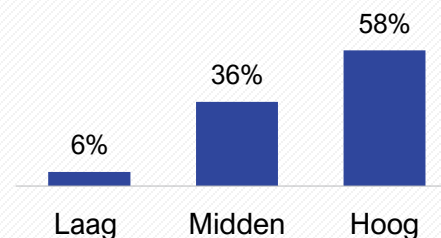
Leeftijd

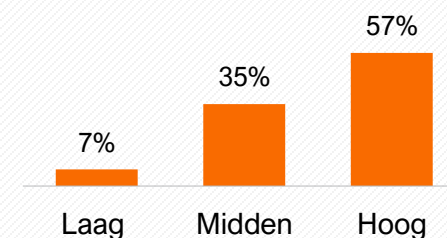
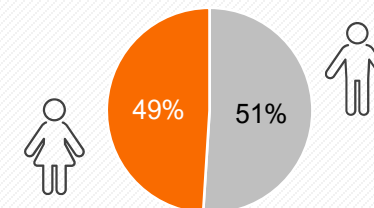
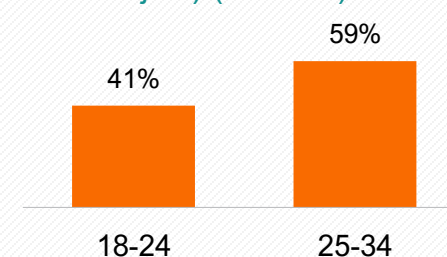
Geslacht

Opleiding

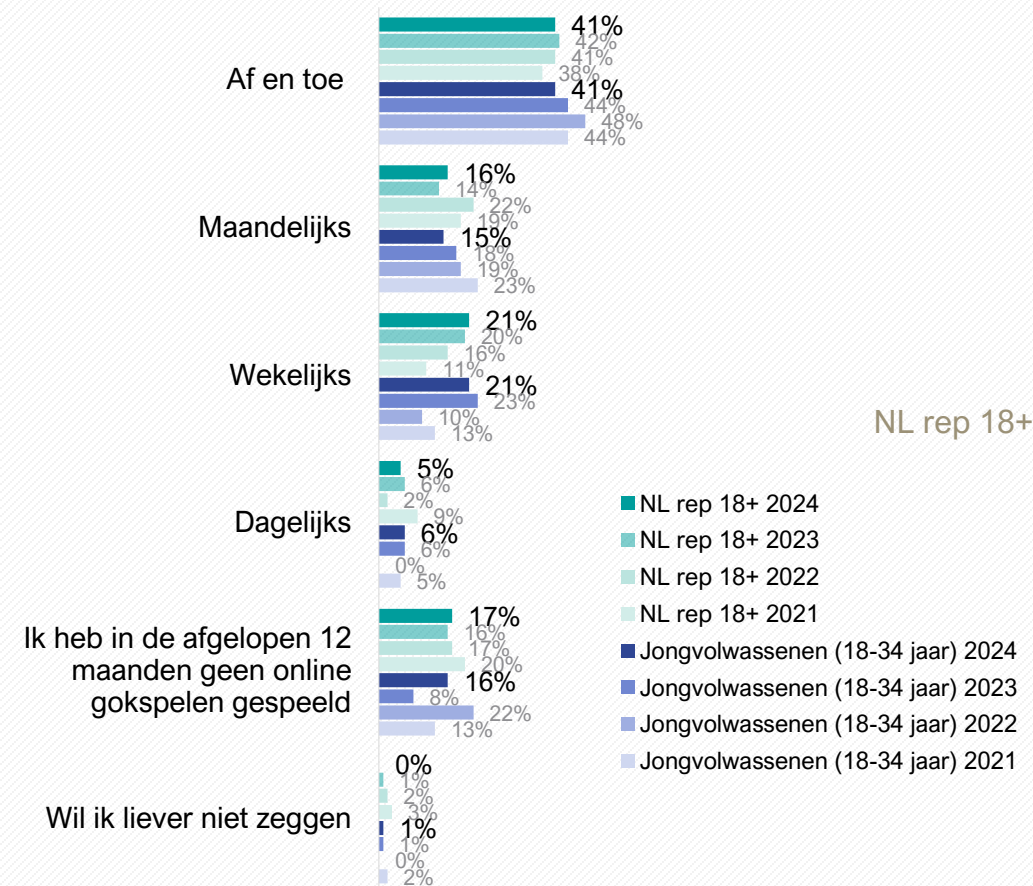
Jongvolwassenen (18-34 jaar) (n=1.346)

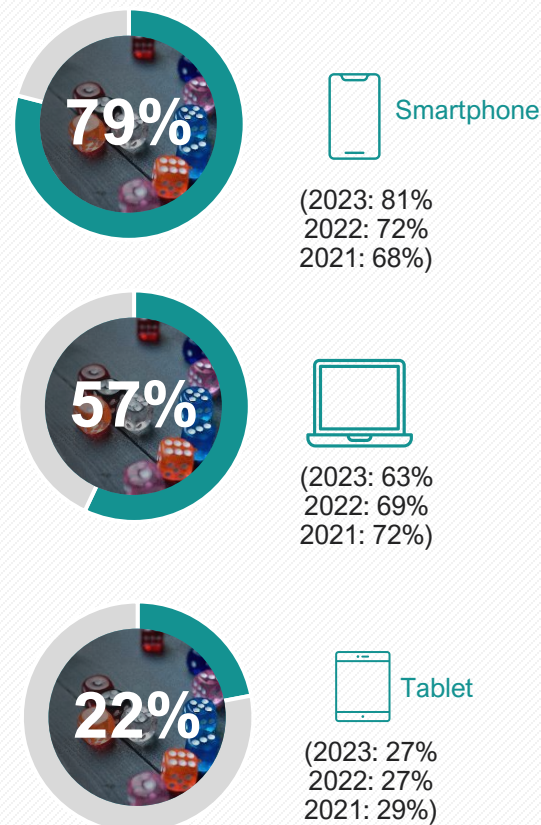
B02) Indien speler: Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden online gegokt? | Nederland representatief; speler (n=644, 2024 / n=562, 2023 / n=271, 2022 / n=138, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar; speler (n=451, 2024 / n=412, 2023 / n=208, 2022 / n=119, 2021).
* Definitie risicospeler: zie pagina 19

Gokfrequentie van Nederlanders blijft stabiel; Nederlanders gokken vooral via de smartphone en steeds vaker via een app

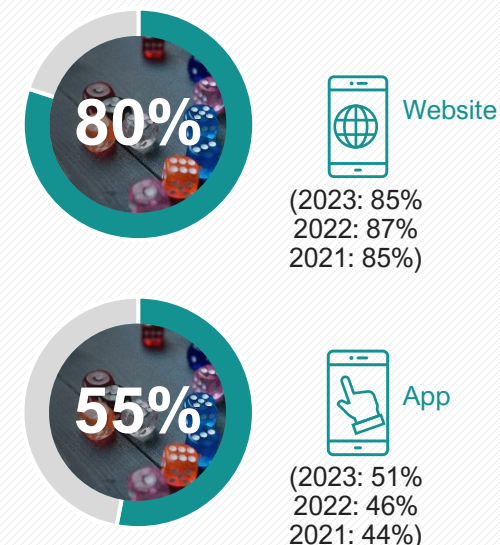
Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden online gegokt?

Op welk(e) apparaat/apparaten heeft u online gegokt?

Heeft via website of app gespeeld

B02) Indien speler: Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden online gegokt?

Basis: Nederland representatief, speler (n=644, 2024 / n=562, 2023 / n=271, 2022 / n=138, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar, speler (n=451, 2024 / n=412, 2023 / n=208, 2022 / n=119, 2021).

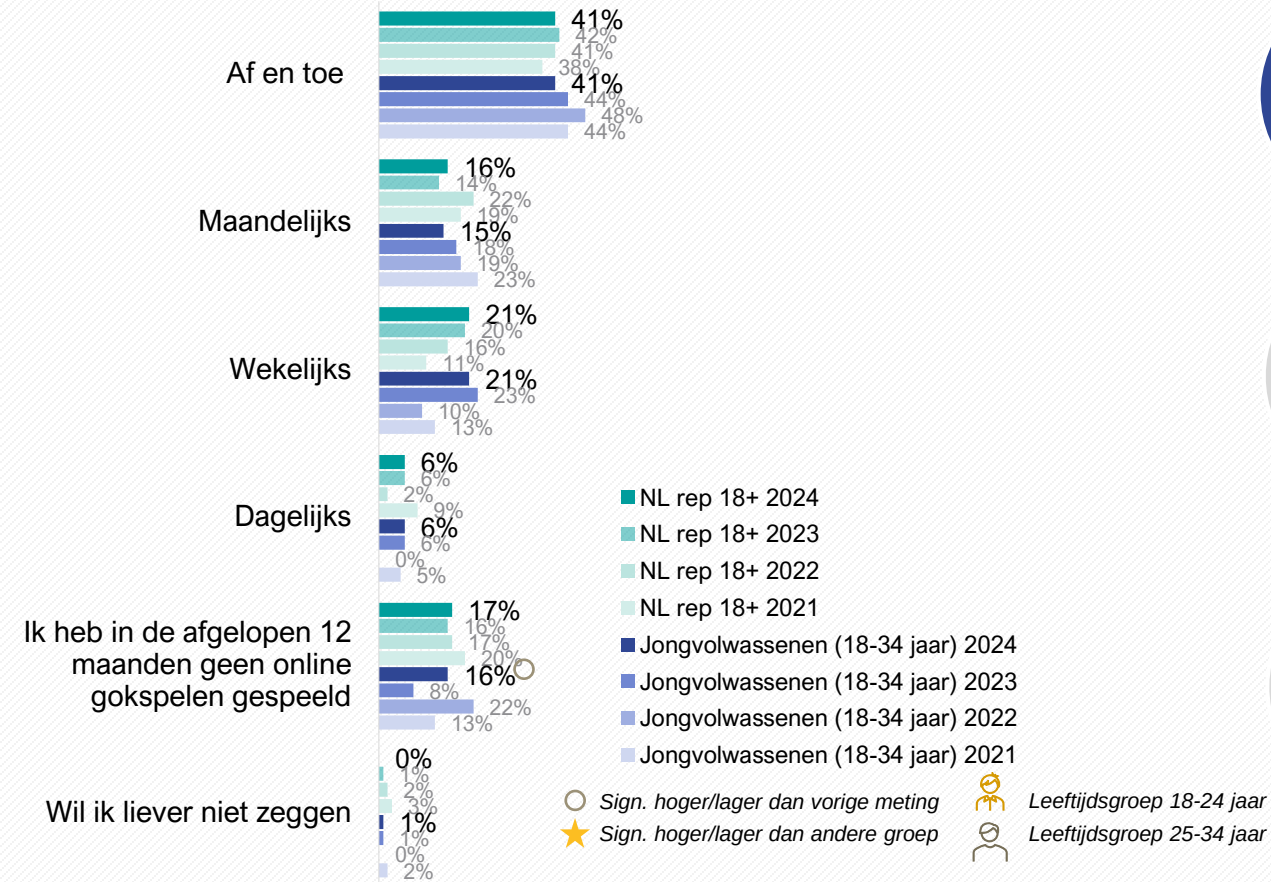
B03) Indien speler, dit jaar: Op welk(e) apparaat/apparaten heeft u online gegokt?

Basis: Nederland representatief, speler (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=534, 2022 / n=108, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar, speler (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021).

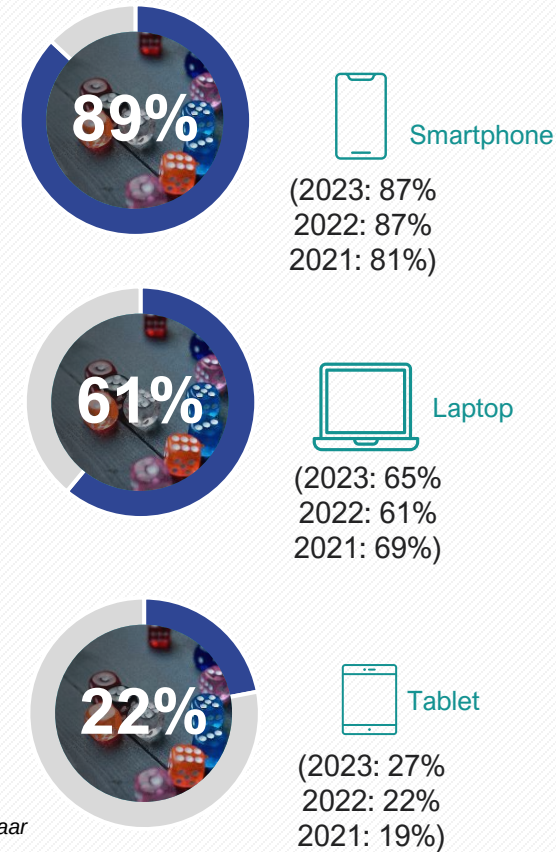

Jongvolwassenen gokken minder vaak via een website; stijgende trend app-spelers, met name 18-24-jarigen

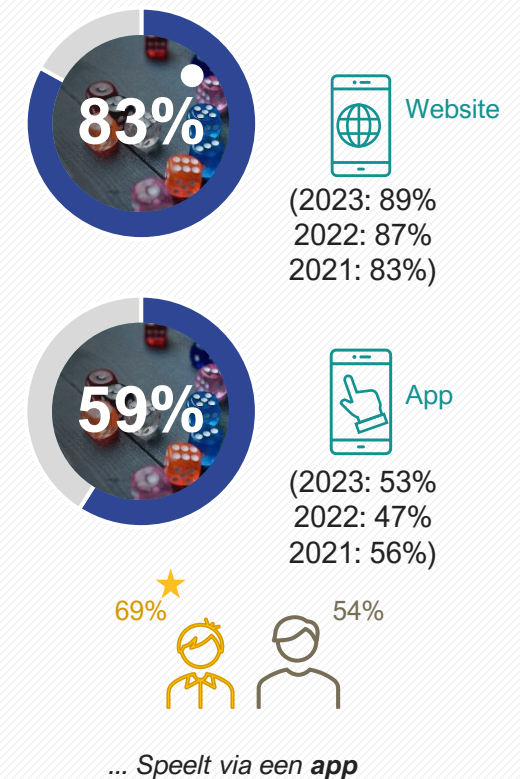
Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden online gegokt?

Op welk(e) apparaat/apparaten heeft u online gegokt?

Heeft via website of app gespeeld

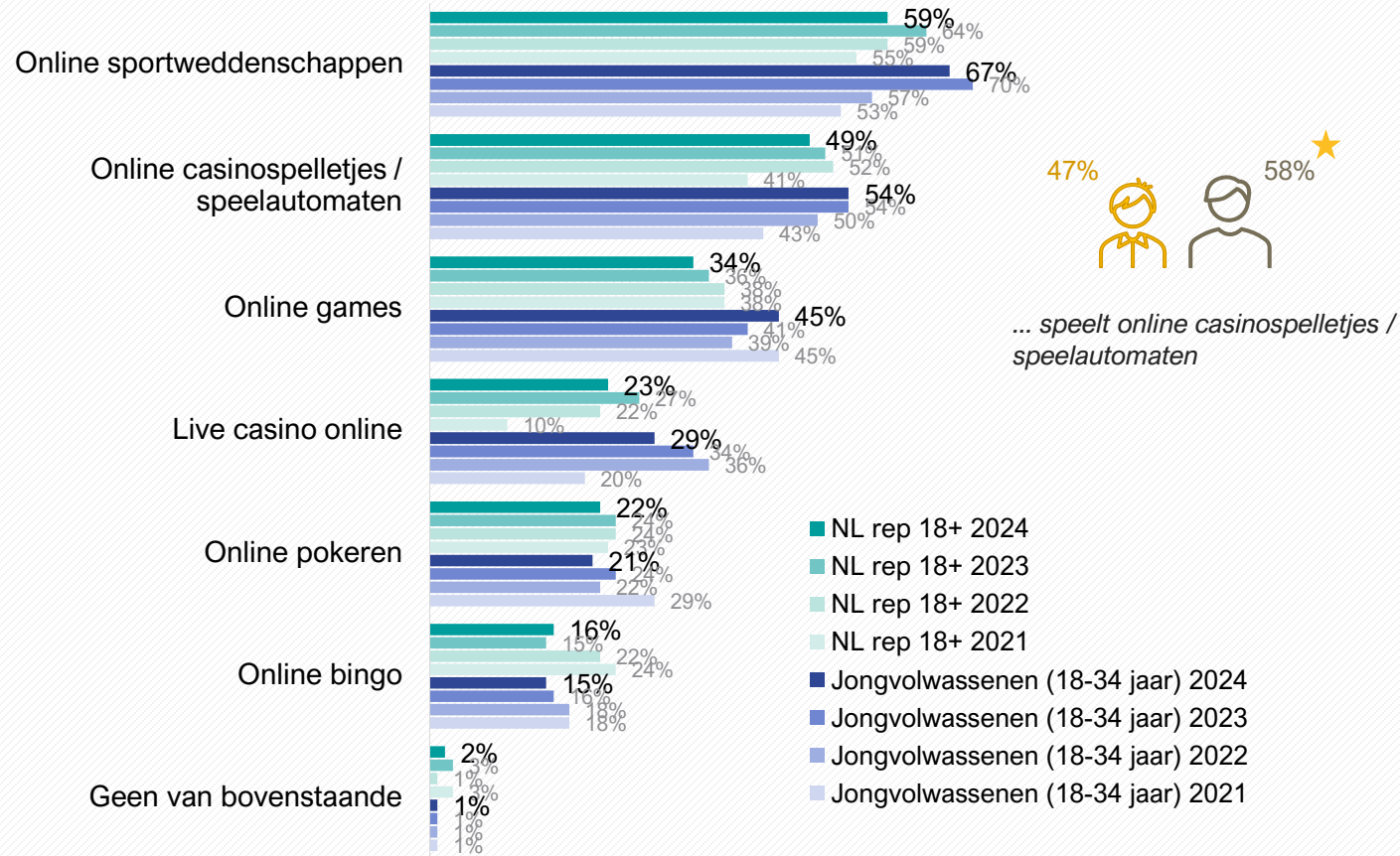
B02) Indien speler: Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden online gegokt?

Basis: Nederland representatief, speler (n=644, 2024 / n=562, 2023 / n=271, 2022 / n=138, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar, speler (n=451, 2024 / n=412, 2023 / n=208, 2022 / n=119, 2021).

B03) Indien speler, dit jaar: Op welk(e) apparaat/apparaten heeft u online gegokt?

Basis: Nederland representatief, speler (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=534, 2022 / n=108, 2021); Jongvolwassenen 18-34 jaar, speler (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021).

Online sportweddenschappen blijven meest gespeelde gokspelen door Nederlanders

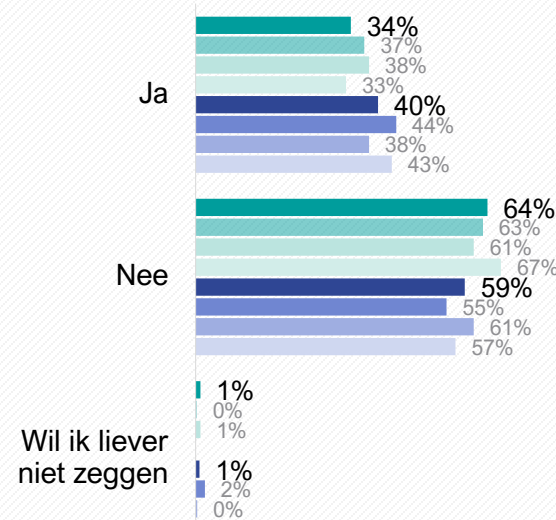
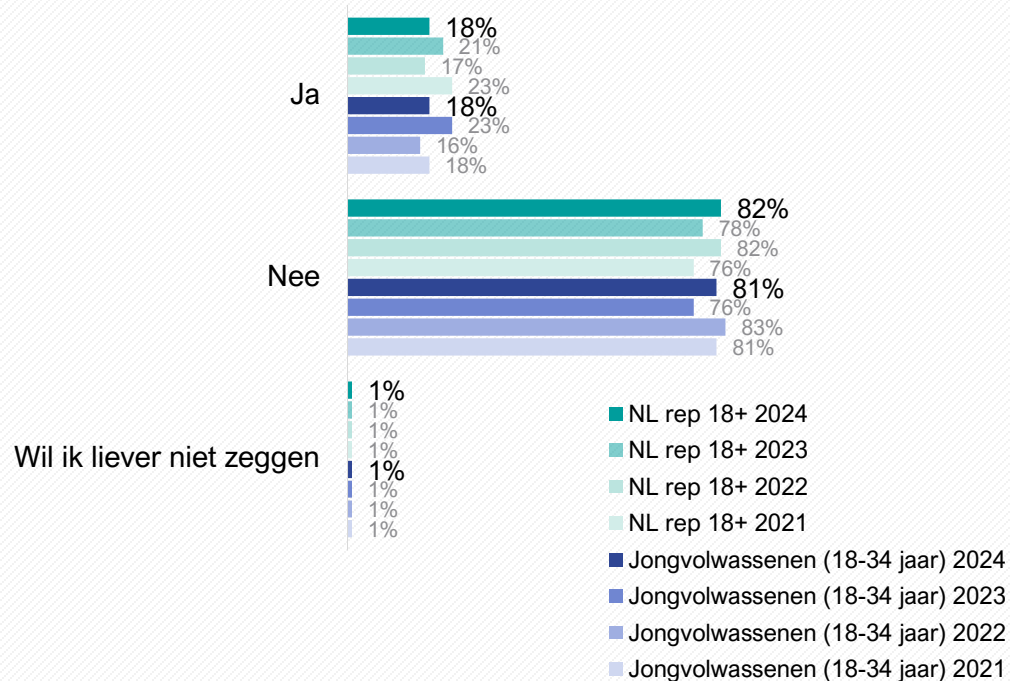
B04) Indien speler, dit jaar: Welke van de onderstaande online spellen heeft u de afgelopen 12 maanden online gespeeld via computer of mobiel (websites of apps)?

Basis: Nederland representatief, speler (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021)
Jongvolwassenen 18-34 jaar, speler (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021)

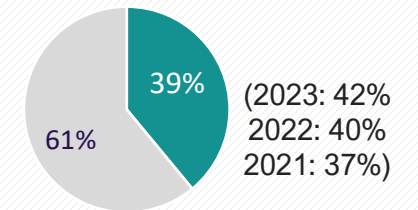
Het aandeel risicospelers blijft zowel onder Nederlanders, als onder alleen jongvolwassenen stabiel

Heeft u ooit tegen mensen die voor u belangrijk zijn, gelogen over hoeveel u gokte?

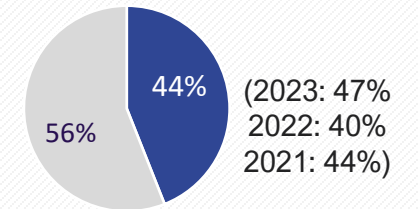
Heeft u ooit de behoefte gevoeld om steeds meer geld in te zetten bij het gokken?

Risicospeler*
NL rep 18+

Risicospeler*
Jongvolwassenen (18-34 jaar)

* Een risicospeler is een respondent die op één of beide vragen 'ja' heeft geantwoord: deze speler heeft dus ooit tegen mensen die voor hem/haar belangrijk zijn gelogen over de hoeveelheid dat hij/zij gokt en/of heeft weleens de behoefte gevoeld om steeds meer geld in te zetten bij het gokken

Disclaimer risicogroep

Het aandeel risicospelers is berekend op basis van twee vragen. Hiermee is het een versimpelde methode. In andere onderzoeken, zoals voor het WODC, wordt er gebruik gemaakt van de PGSI: Een uitgebreidere en wetenschappelijk gevalideerde meetmethode die het aandeel probleemgokkers berekend. In overleg met NOGA en VNLOK houden we vanwege de trendopbouw de versimpelde methode aan. In de bijlage worden de verschillen tussen de meetmethodes nader toegelicht.

B05) Indien speler, dit jaar: Heeft u ooit tegen mensen die voor u belangrijk zijn gelogen over hoeveel u gokte?
B06) Indien speler, dit jaar: Heeft u ooit de behoefte gevoeld om steeds meer geld in te zetten bij het gokken?
Basis: Nederland representatief, speler (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021), Jongvolwassenen 18-34 jaar, speler (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021)

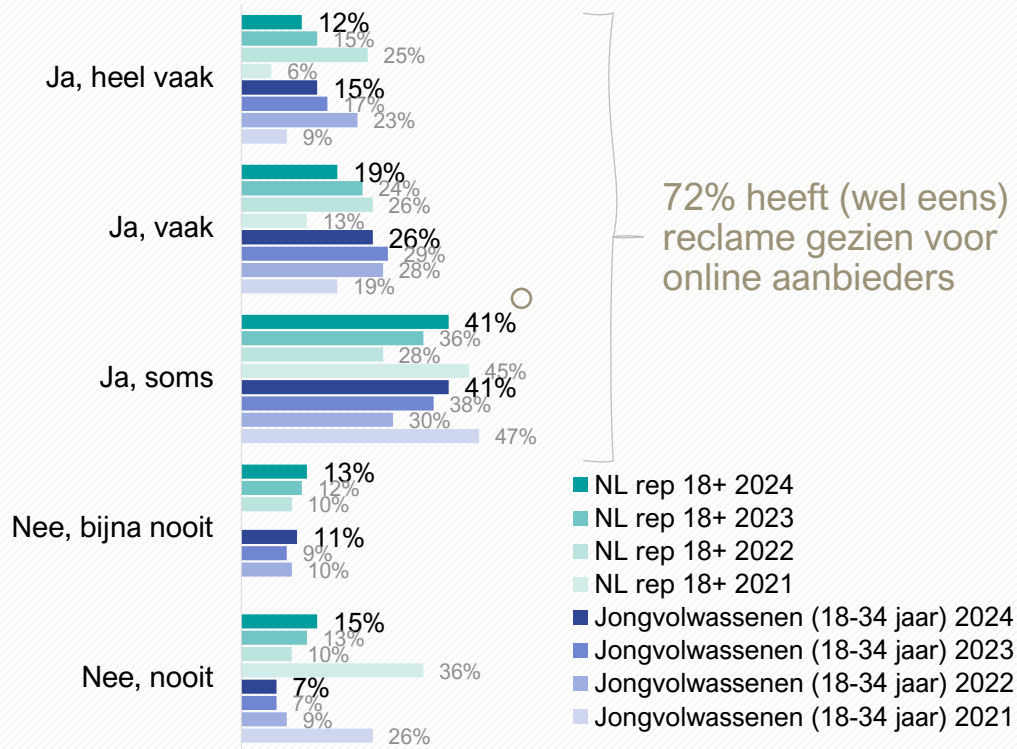
2.

Reclame

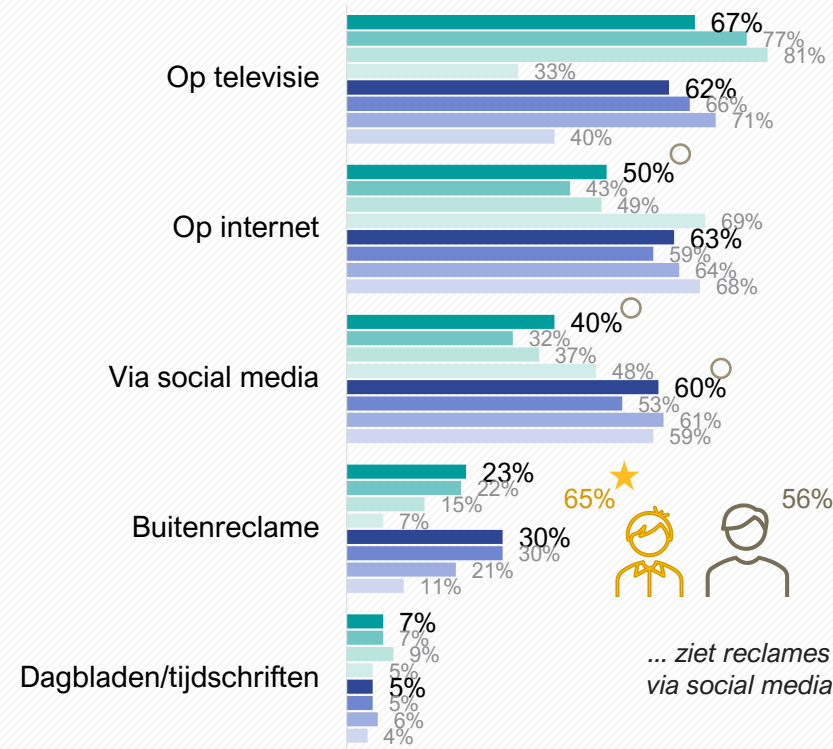

Nederlanders zien minder frequent reclames van online aanbieders; als ze reclames zien, dan zien ze die vaker online

Ziet u wel eens reclame van online aanbieders?

Waar heeft u deze reclames gezien?

Disclaimer reclame

Sinds juni 2022 is er een verbod op het gebruik van rolmodellen in reclame voor online kansspelen en sinds 1 juni 2023 geldt er een verbod op ongerichte reclames via tv, radio en in publieke ruimtes. Hierdoor mogen vergunde gokaanbieders geen reclame meer maken op tv, radio, buitenreclame en dagbladen en tijdschriften. Het is niet uit te sluiten dat respondenten programmasponsoring voor en sportsponsoring aanzien voor online gokreclame.

C01) Ziet u wel eens reclame voor online sportwedstrijden, online bingo, online poker, live casino online of online casinospellen/speelautomaten?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

C02) Indien reclame gezien: Waar heeft u deze reclames gezien?

Basis: Nederland representatief, reclame gezien (n=2458, 2024 / n=2493, 2023 / n=1793, 2022 / n=631, 2021)

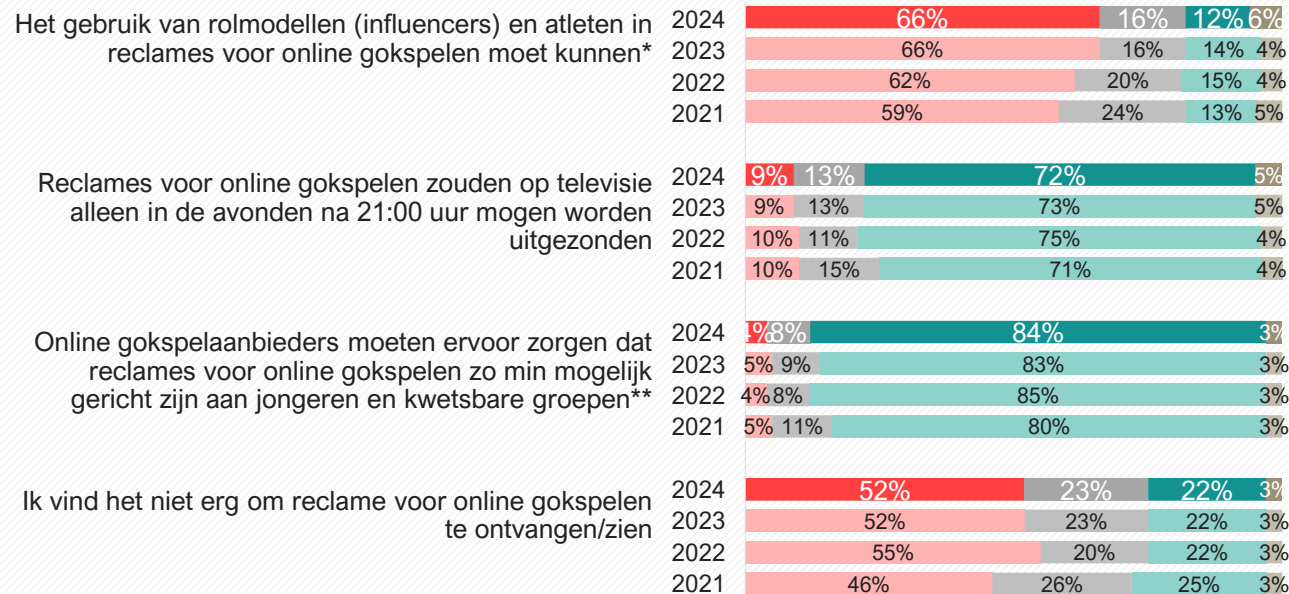
Jongvolwassenen 18-34 jaar, reclame gezien (n=1250, 2024 / n=1225, 2023 / n=756, 2022 / n=414, 2021)

○ Sign. hoger dan vorige meting
★ Sign. hoger dan andere groep

Leefijdsgroep 18-24 jaar
Leefijdsgroep 25-34 jaar

Houding Nederlanders ten aanzien van reclames nauwelijks veranderd; jongvolwassenen zijn vaker tegen het gebruik van rolmodellen in reclames en vinden het vaker erg om reclame voor online gokspelen te ontvangen

Nederland representatief 18+

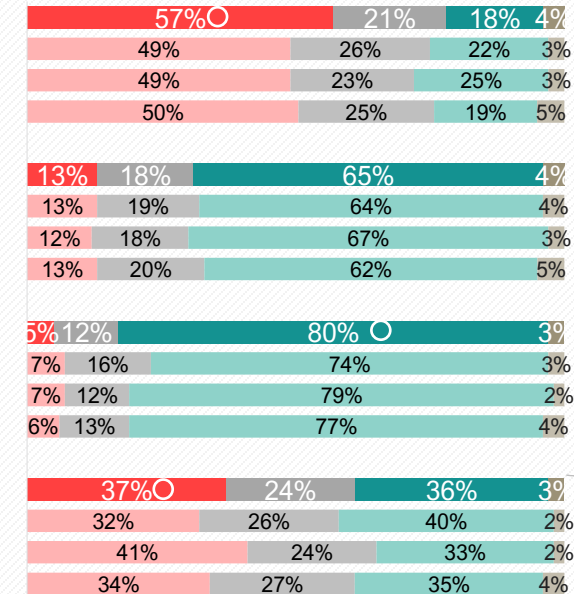
(Helemaal) mee oneens

Niet mee eens, niet mee oneens

(Helemaal) mee eens

Weet ik niet/geen mening

Jongvolwassenen 18-34 jaar

41% 32%
... (Helemaal) mee eens

* Sinds juni 2022 is het verboden om rolmodellen en atleten in te zetten voor reclame voor online gokspelen.

**Kwetsbare groepen zijn mensen met een lage sociaal economische status, mensen met een licht verstandelijke beperking en mensen met een migratieachtergrond

C03 In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

○ Sign. hoger dan vorige meting

★ Sign. hoger dan andere groep

Leeftijdsgroep 18-24 jaar

Leeftijdsgroep 25-34 jaar

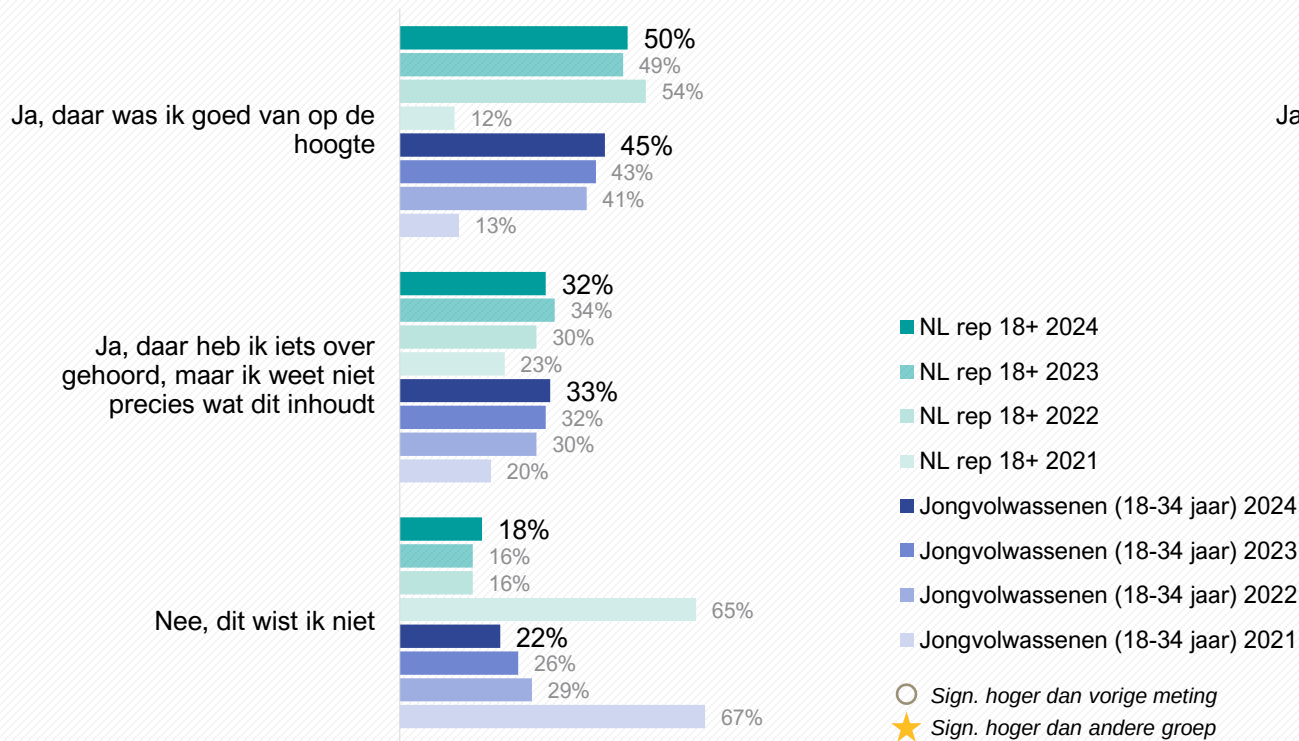
3.

Kanalisation

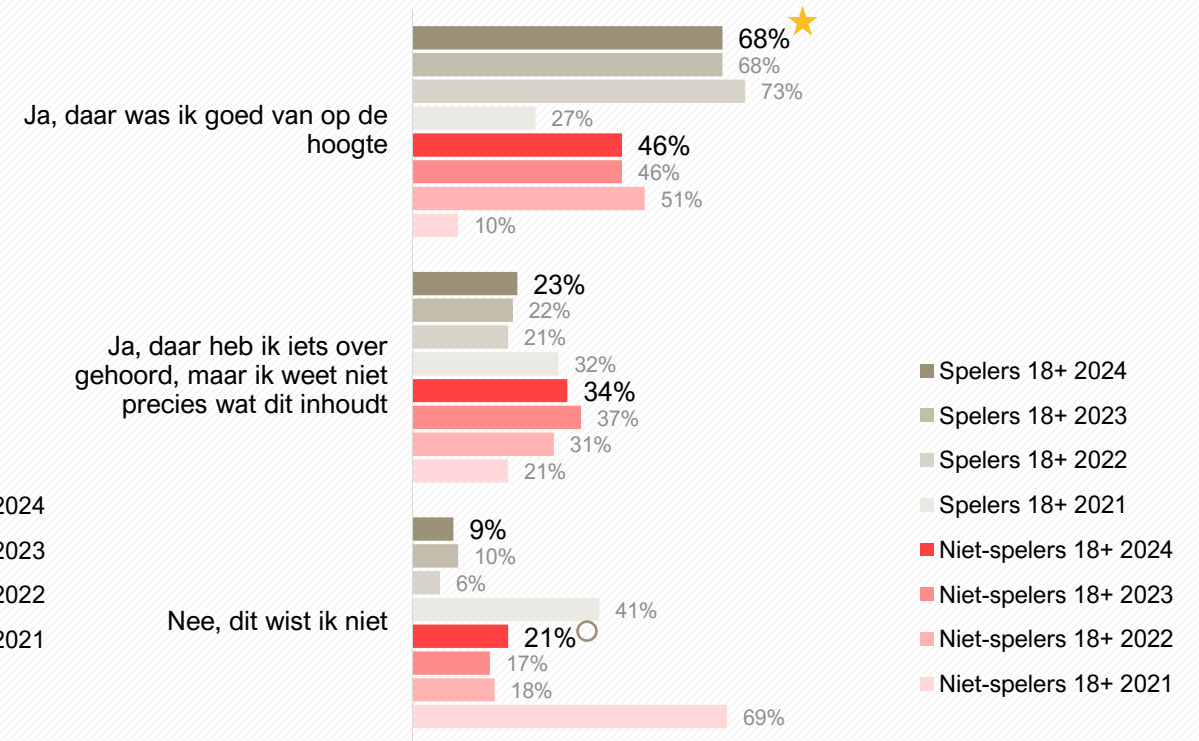

Acht op de tien Nederlanders zijn (enigszins) bekend met de legalisering van de online gokmarkt; bekendheid stabiel gebleven

Op de hoogte van legalisering van online gokken
NL rep 18+ en Jongvolwassenen

Op de hoogte van legalisering van online gokken
Spelers en Niet-spelers

D1) Was u op de hoogte van de legalisering van online gokken?

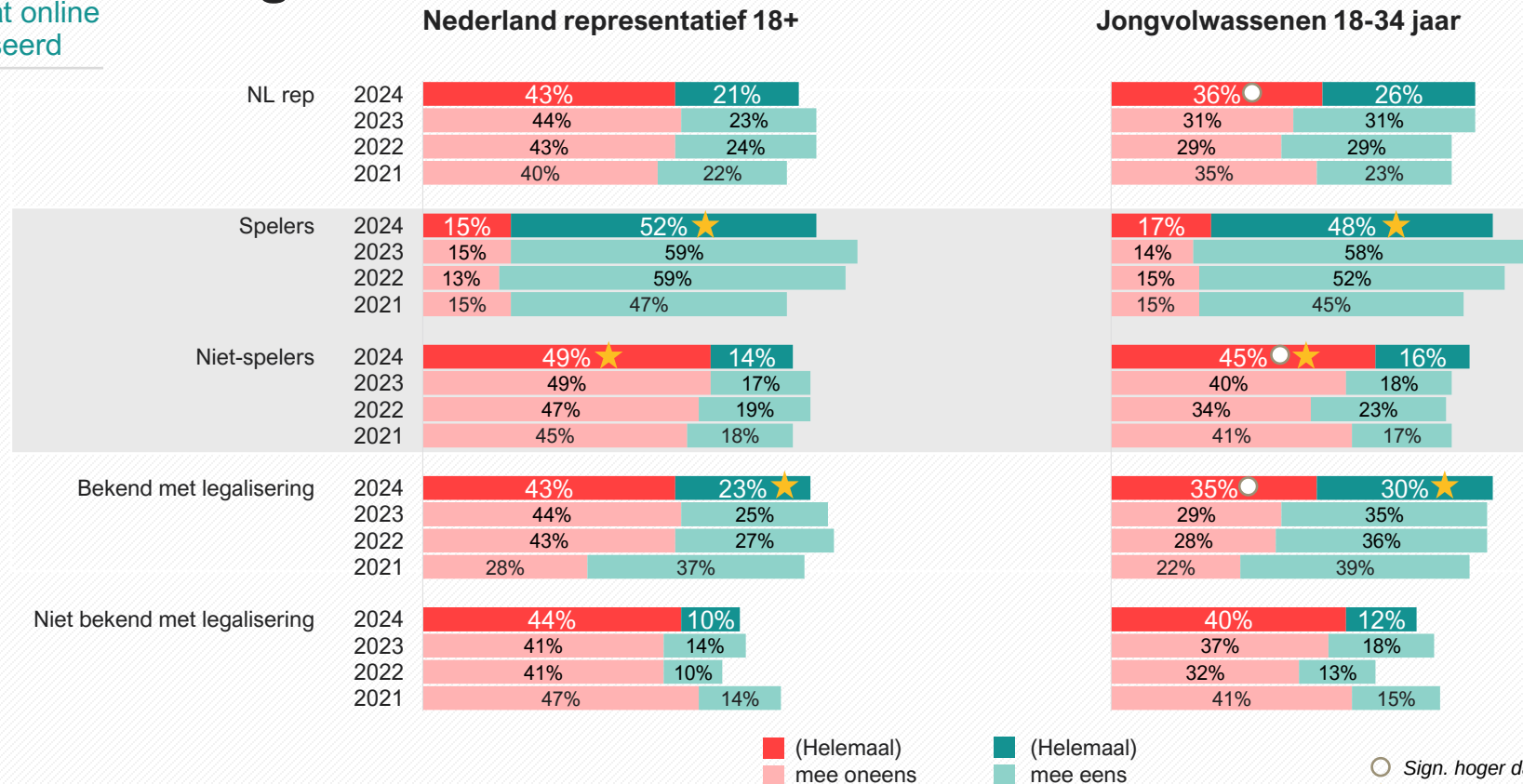
Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Net als in 2023 vinden vier op de tien Nederlanders het niet goed dat online gokken is gelegaliseerd; jongvolwassenen staan vaker negatief ten opzichte van de legalisatie

Ik vind het goed dat online gokken is gelegaliseerd

(Helemaal) mee oneens

(Helemaal) mee eens

○ Sign. hoger dan vorige meting

★ Sign. hoger dan andere groep

Leefijdsgroep 18-24 jaar
Leefijdsgroep 25-34 jaar

D09) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling? Ik vind het goed dat online gokken is gelegaliseerd

Basis: Nederland representatief n=2806, 2024 / (n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)

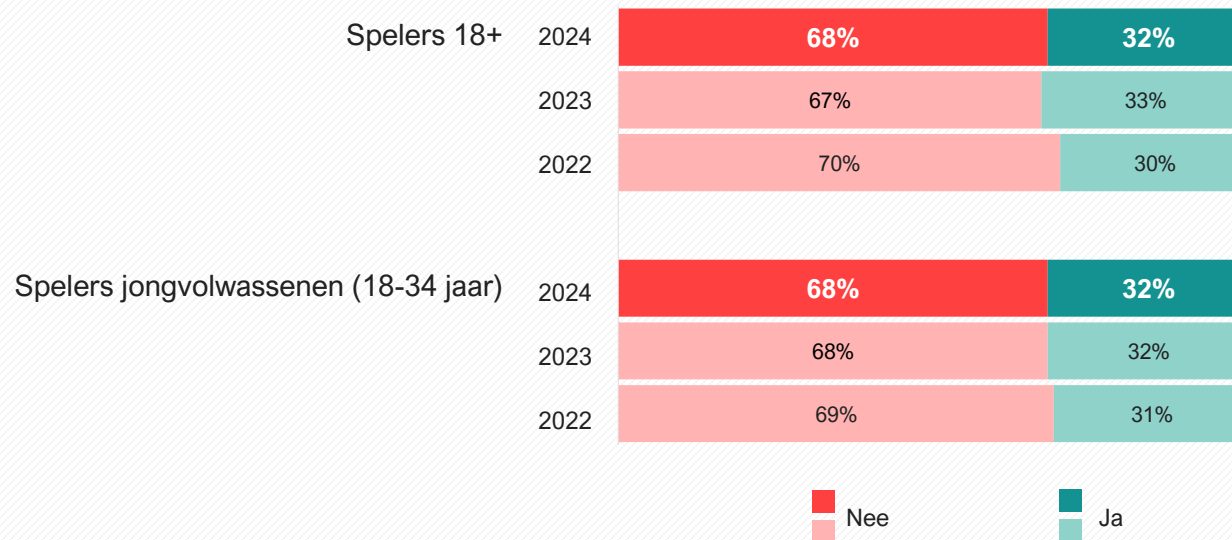
Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)

Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)

Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

Maar een op de drie spelers weet hoe ze een aanbieder met een vergunning kunnen onderscheiden van een aanbieder zonder; kennisniveau neemt al twee jaar niet toe

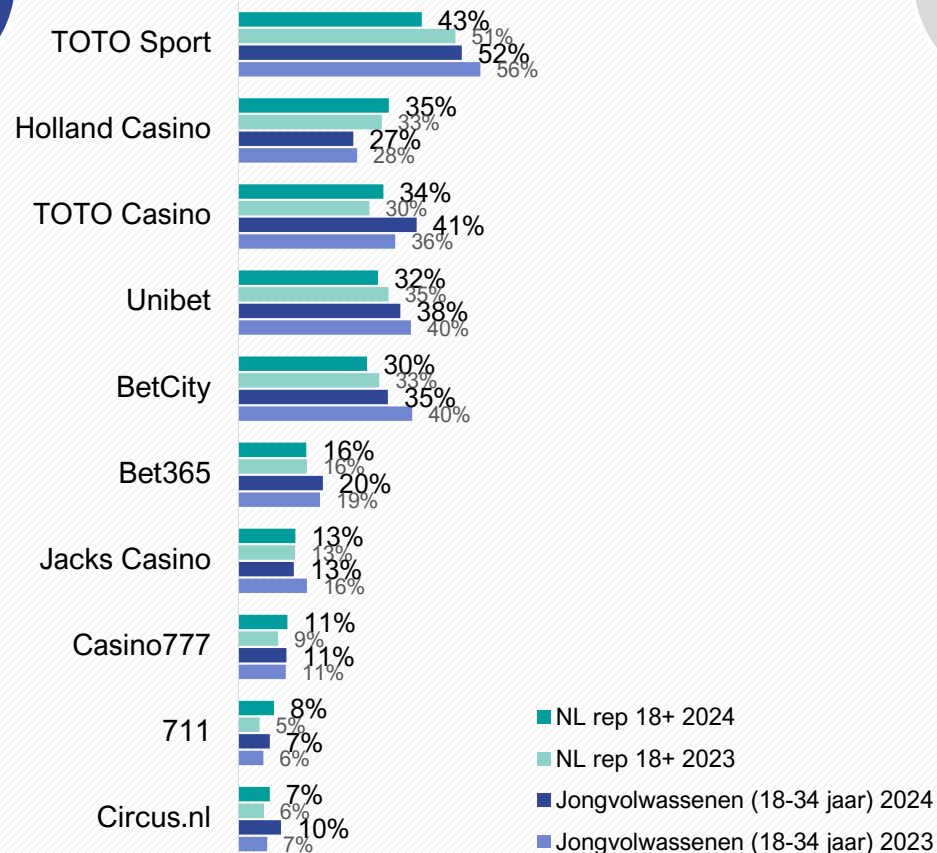
Weet u hoe u een aanbieder met een vergunning kan onderscheiden van een aanbieder zonder vergunning?

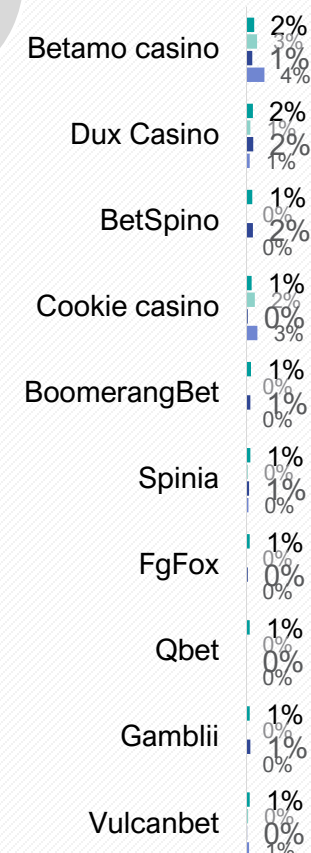
Bijna alle spelers hebben sinds 1 oktober 2021 bij een aanbieder met vergunning gespeeld; jongvolwassenen spelen minder vaak bij aanbieder zonder vergunning

...van de spelers (96% van de **jongvolwassen** spelers, 2023: 96%) heeft sinds 1 oktober 2021 bij een aanbieder met een vergunning gespeeld (top 10):

...van de spelers (7% van de **jongvolwassen** spelers, 2023: 12%) heeft sinds 1 oktober 2021 bij een aanbieder zonder een vergunning gespeeld (top 10):

Disclaimer kanalisatie

Het doel van de Nederlandse overheid met de openstelling van de online gokmarkt was om 80% van de illegale gokkers naar het legale online gokaanbod te krijgen. Om dit percentage te berekenen, de kanalisatie, worden meerdere meetmethodes erop nagehouden.

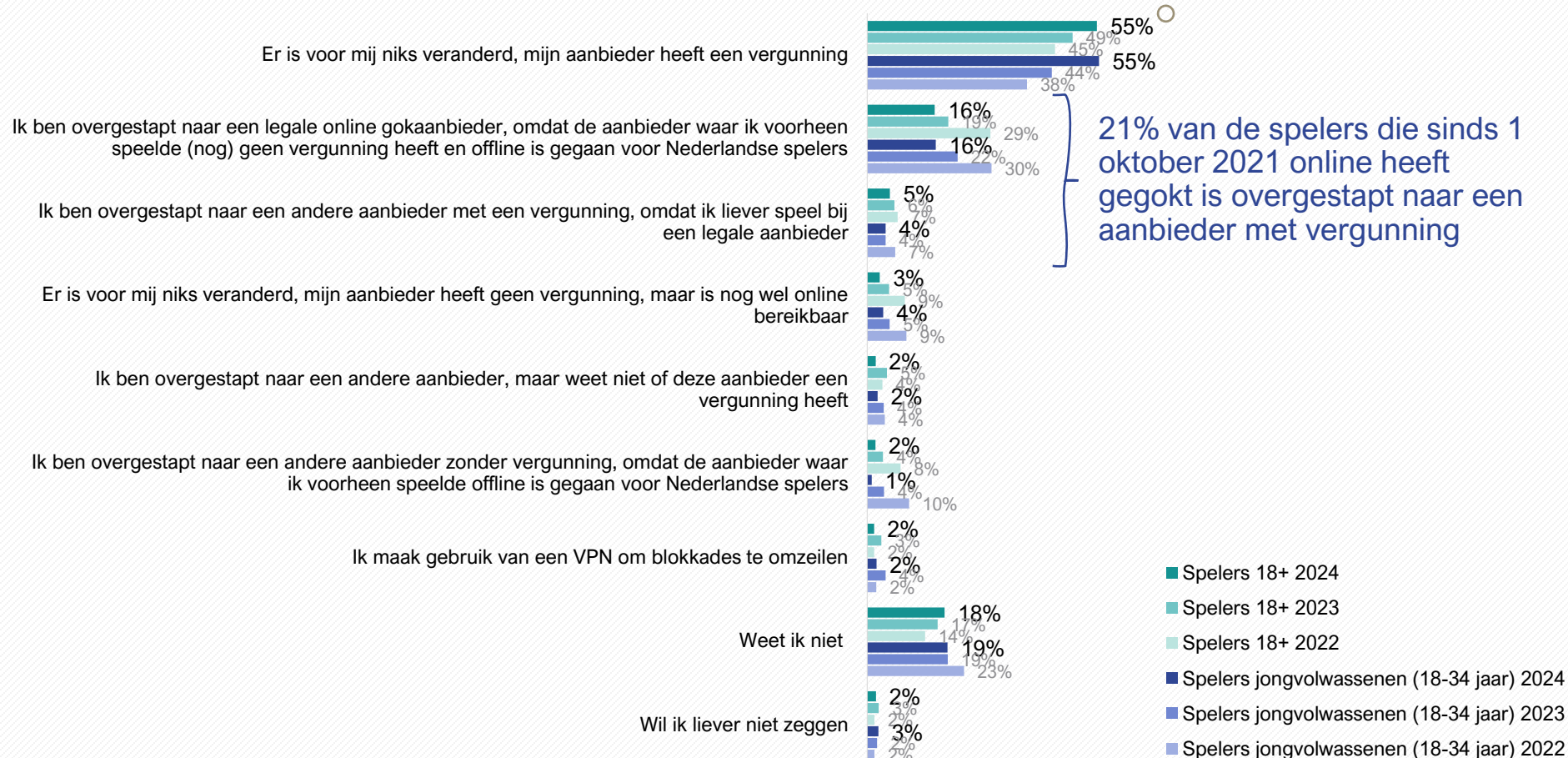
Zo is één methode om te kijken naar het aandeel gokkers dat gokt bij een legale aanbieder.

In dat geval zou de kanalisatiegraad in 2024 95% zijn, waarmee het doel van 80% van de Nederlandse overheid ruimschoots is behaald. Deze methode heeft wel zijn beperkingen. Zo gaat het in dit geval om zelf-gerapporteerd gedrag.

De Kansspelautoriteit (KSA) rapporteert in haar [monitoringsrapportage online kansspelen voorjaar 2024](#) dat de kanalisatiegraad van 93% is gedaald naar 90%. De data zijn verzameld op basis van software die geïnstalleerd is op de computers en/of mobiele apparaten van deelnemers. Hiermee wordt de bias van het zelf-gerapporteerd gedrag voorkomen.

Door de legalisering van gokaanbieders is een op de vijf spelers overgestapt naar een aanbieder met vergunning

Gevolgen van legalisering op speelgedrag

Disclaimer substitutie

Het doel van de Nederlandse overheid met de openstelling van de online gokmarkt was om illegale gokkers naar het legale online gokaanbod te krijgen.

Naast te kijken naar de kanalisatie (het aandeel gokkers dat nu bij een legale aanbieder gokt), kan men ook kijken naar de substitutie: het aandeel gokkers dat is overgestapt van een illegale aanbieder, naar een legale aanbieder. In dat geval zou de substitutiegraad in 2024 21% zijn.

Deze methode heeft ook zijn beperkingen. Zo gaat het in dit geval om zelf-gerapporteerd gedrag. Daarnaast kan hier een herinneringseffect optreden, aangezien respondenten wordt gevraagd terug te kijken op hun gokgedrag sinds 1 oktober 2021.

Vier op de tien spelers gokte voor legalisatie nog niet; onder jongvolwassenen gokte de helft nog niet voor oktober 2021

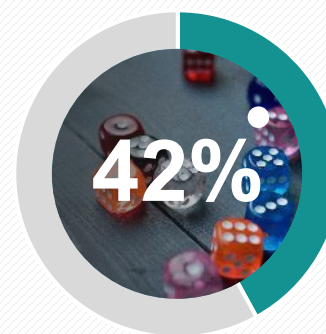
...van de spelers heeft sinds 1 oktober 2021 online gegokt
(2023: 92%
2022: 79%)

8% heeft niet gespeeld sinds 1 oktober 2021
(2023: 7%
2022: 20%)

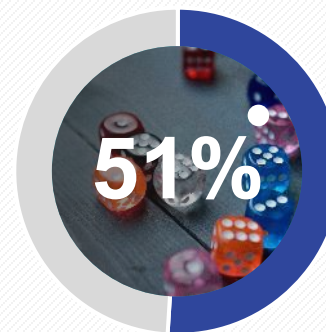
...van de jongvolwassen spelers heeft sinds 1 oktober 2021 online gegokt
(2023: 92%
2022: 74%)

8% heeft niet gespeeld sinds 1 oktober 2021
(2023: 7%
2022: 25%)

...van de spelers die na 1 oktober heeft gegokt, deed dat voor 1 oktober niet
(2023: 33%
2022: 17%)

57% van de spelers die na 1 oktober heeft gegokt, gokte ook voor 1 oktober
(2023: 66%
2022: 80%)

...van de jongvolwassen spelers die na 1 oktober heeft gegokt, deed dat voor 1 oktober niet (2023: 37%
2022: 19%)

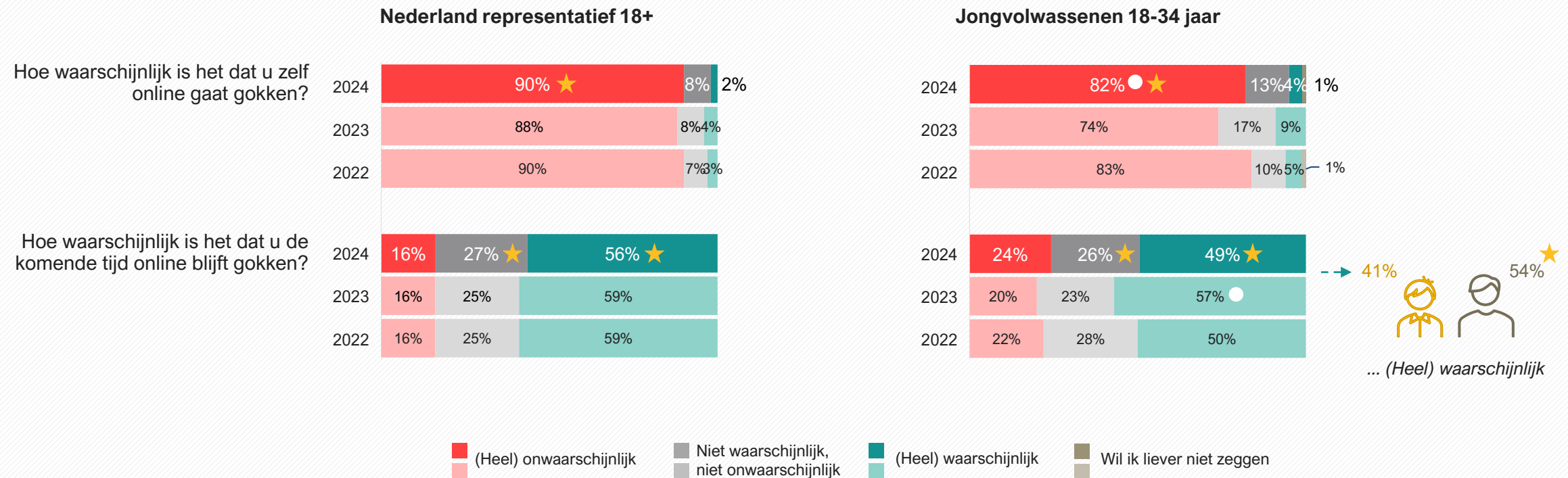
47% van de jongvolwassen spelers die na 1 oktober heeft gegokt, gokte ook voor 1 oktober
(2023: 61%
2022: 79%)

D2) Heeft u sinds 1 oktober 2021 online gegokt?/ D3) Gokte u vóór 1 oktober 2021 ook online?
(Basis D2 spelers 18+ (uit de nat rep groep), n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022)
(Basis D2 spelers 18-34 jaar (uit de jongvolwassenen groep), n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022)
(Basis D3 spelers (uit de nat rep groep) die voor 1 oktober hebben gegokt 18+, n=487, 2024 / n=443, 2023 / n=173, 2022)
(Basis D3 spelers (uit de jongvolwassenen groep) die voor 1 oktober hebben gegokt 18-34 jaar, n=343, 2024 / n=341, 2023 / n=118, 2022)

○ Sign. hoger dan vorige meting

Bijna alle niet-gokkers verwachten dat ze zelf niet gaan gokken; vergeleken met 2023 verwachten jongvolwassenen gokkers minder vaak dat ze online zullen blijven gokken

Waarschijnlijkheid (blijven) online gokken

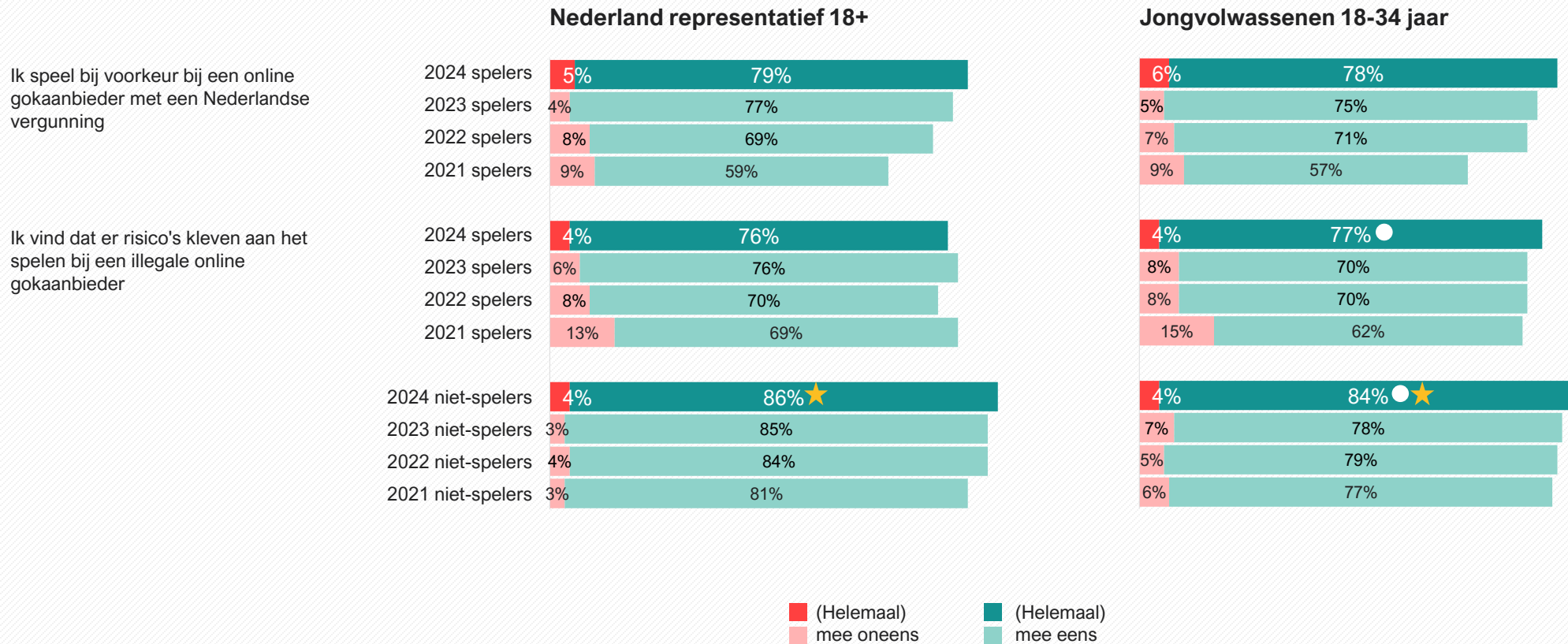
D08) Hoe waarschijnlijk is het dat u zelf online gaat gokken / dat u de komende tijd online blijft gokken?
 Basis: spelers Nederland representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022) Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022), Niet-spelers Nederland representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022) Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=855, 2023 / n=620, 2022)

○ Sign. hoger dan vorige meting
 ★ Sign. hoger dan andere groep

Leefijdsgroep 18-24 jaar
 Leefijdsgroep 25-34 jaar

© 2024

Jongvolwassenen zien vaker risico's bij het spelen bij een illegale aanbieder; ruime meerderheid gokkers speelt liever bij legale Nederlandse aanbieder

D09) In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Basis: Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / 2022, n=219, 2021 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021), Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

○ Sign. hoger dan vorige meting
★ Sign. hoger dan andere groep

Leeftijdsgroep 18-24 jaar
Leeftijdsgroep 25-34 jaar

© 2024

4.

Voorkomen gokverslaving

Nederlanders zien grote rol online gokaanbieders bij voorkoming verslaving; verantwoordelijkheid ligt ook volgens spelers niet bij spelers

Stellingen omtrent voorkomen gokverslaving (% (Helemaal) mee eens)	NL Rep	Spelers	Niet- spelers		18-34-jaar	Spelers	Niet- spelers
Online gokspelaanbieders moeten ervoor zorgen dat spelers vooraf gecontroleerd worden op leeftijd	86%	82%	87%★		82%	81%	83%
Online gokaanbieders moeten goede informatie geven over online gokken en de risico's die hieraan verbonden zijn	84%	77%	86%★		80%	76%	81%
Het verslaafd raken aan gokken vormt een groot risico bij het spelen van online gokspelen	83%	72%	85%★		78%	73%	80%
Online gokspelaanbieders moeten spelers de mogelijkheid bieden om eenvoudig op te zeggen op een manier die hun voorkeur heeft	83%	80%	84%★		79%	77%	80%
Er moet een overkoepelend speellimiet zijn, niet een speellimiet per gokaanbieder	66%	59%	68%★		60%	55%	62%★
De kosten voor het voorkomen en behandelen van gokverslaving moeten (mede) gedragen worden door de aanbieders van online gokken	62%	51%	64%★		51%	48%	53%
Spelers zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen speelgedrag, het instellen van speellimieten is niet de verantwoordelijkheid van de online gokspelaanbieder	23%	38%★	21%		27%	40%★	22%
Spelers kunnen zelf goed inschatten wanneer zij een gokstop nodig hebben	10%	22%★	7%		13%	22%★	10%
Online gokspelaanbieders hoeven geen verantwoordelijkheid te dragen voor het voorkomen van gokverslaving	9%	17%★	8%		12%	18%★	9%

★ Sign. hoger dan andere groep

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024)

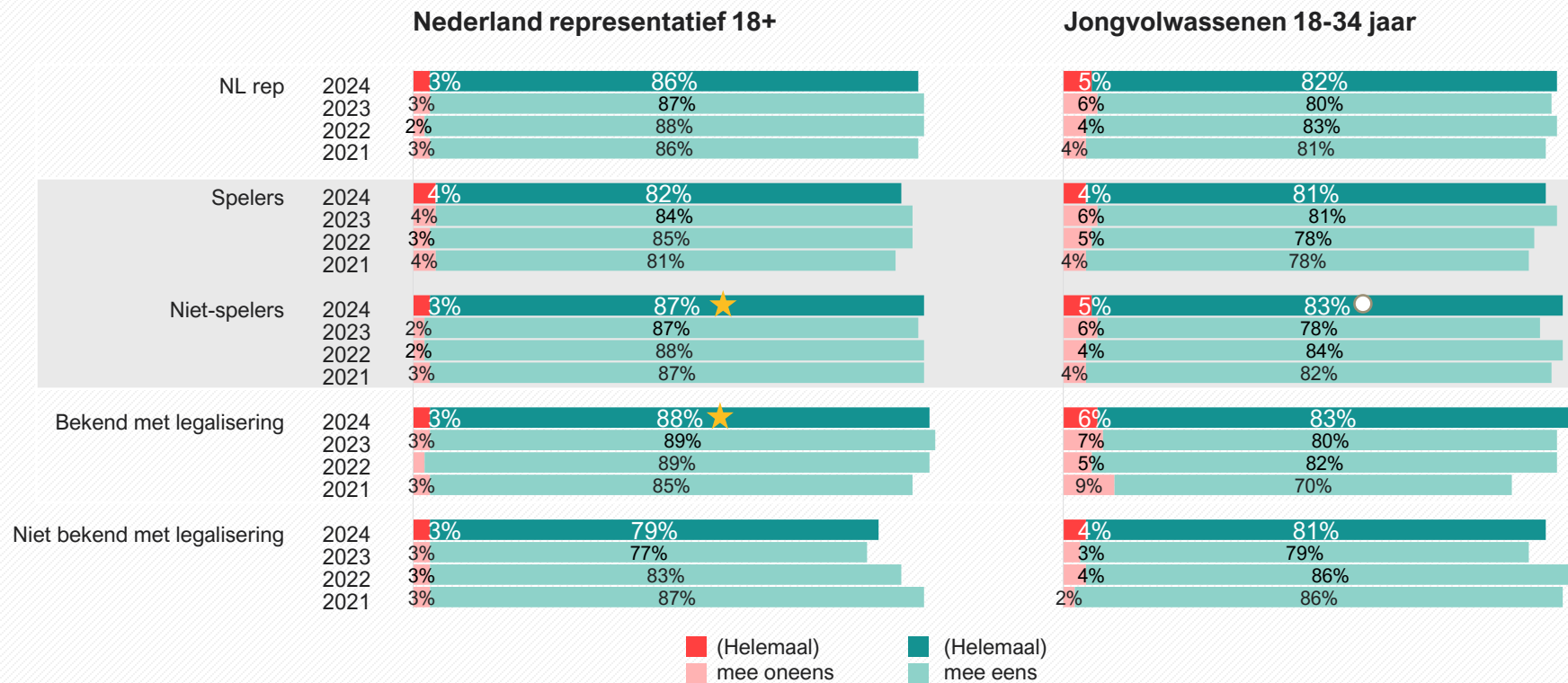
Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024)

* Een uitgebreide weergave van de stellingen, met onder andere de vergelijking met eerdere metingen, volgt in dit hoofdstuk. Stellingen waar geen significante verandering heeft plaatsgevonden staan in de bijlage.

Vier op de vijf Nederlandse – en jongvolwassenen – spelers vinden dat gokspelaanbieders vooraf de leeftijd van de spelers moeten controleren

Online gokspelaanbieders moeten ervoor zorgen dat spelers vooraf gecontroleerd worden op leeftijd

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)

Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)

Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)

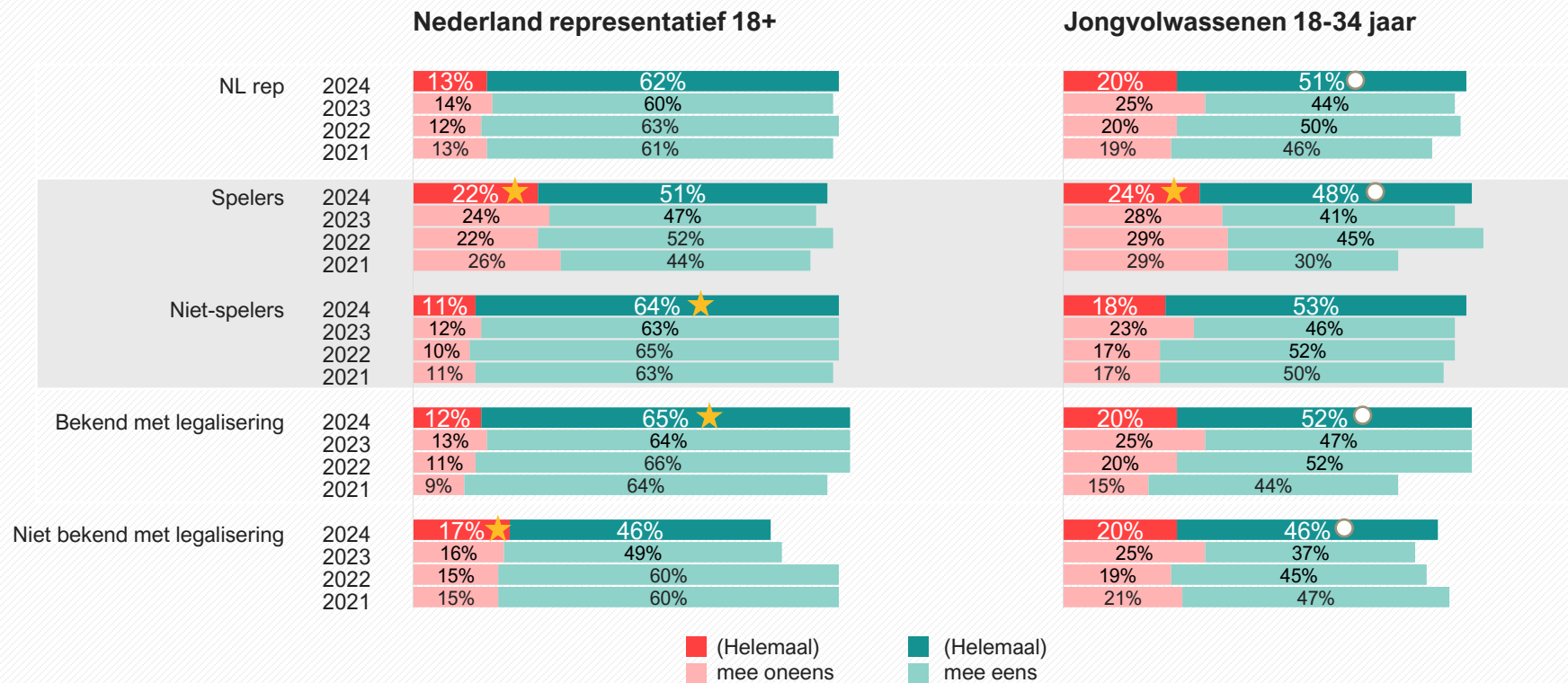
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

○ Sign. hoger dan vorige meting

★ Sign. hoger dan andere groep

Zowel spelers als niet-spelers vinden dat aanbieders (mede) moeten betalen voor het voorkomen van gokverslaving; draagvlak neemt toe onder jongvolwassenen

De kosten voor het voorkomen en behandelen van gokverslaving moeten (mede) gedragen worden door de aanbieders van online gokken

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)

Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)

Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)

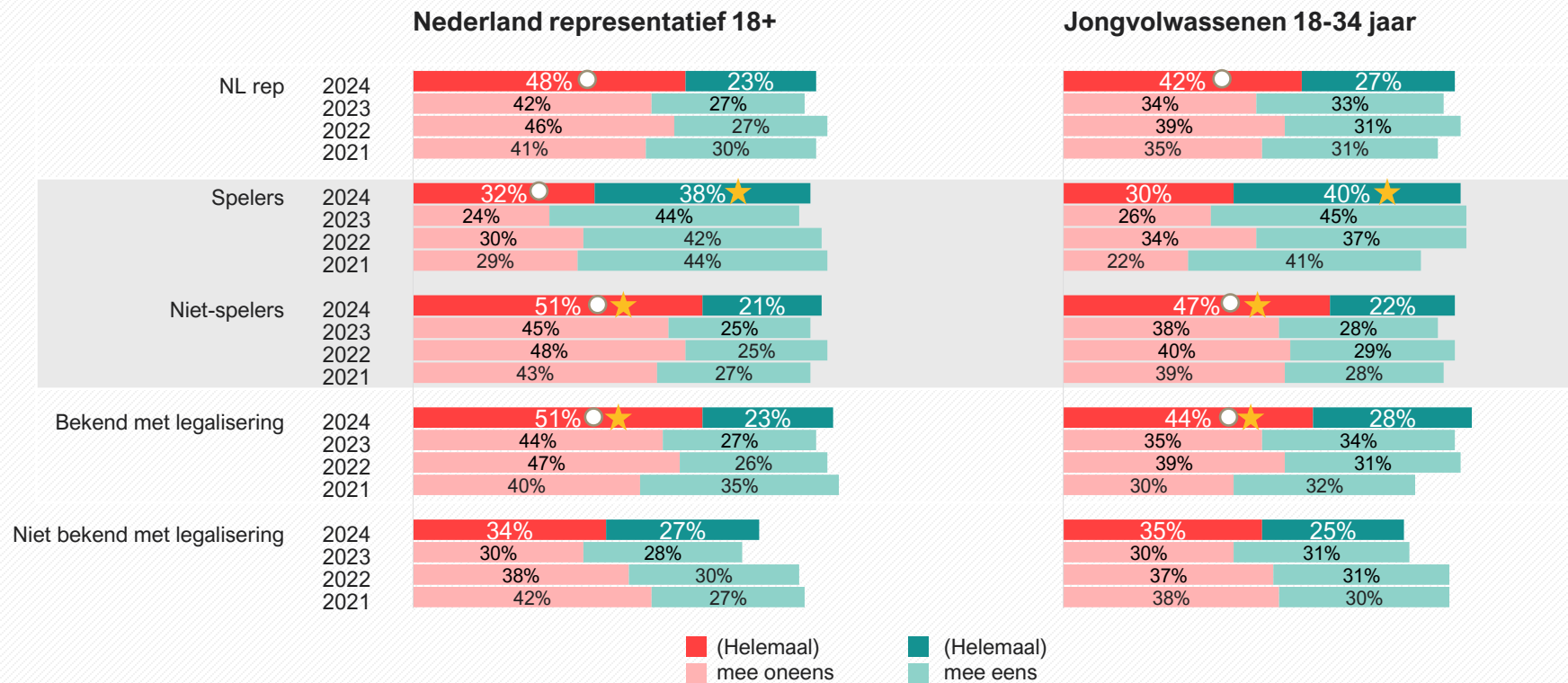
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

○ Sign. hoger dan vorige meting

★ Sign. hoger dan andere groep

Vergeleken met 2023 vinden meer Nederlanders dat de verantwoordelijkheid over speelgedrag ligt bij de gokaanbieder; spelers zijn verdeeld

Spelers zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen speelgedrag, het instellen van speellimieten is niet de verantwoordelijkheid van de online gokspelaanbieder

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)

Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)

Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)

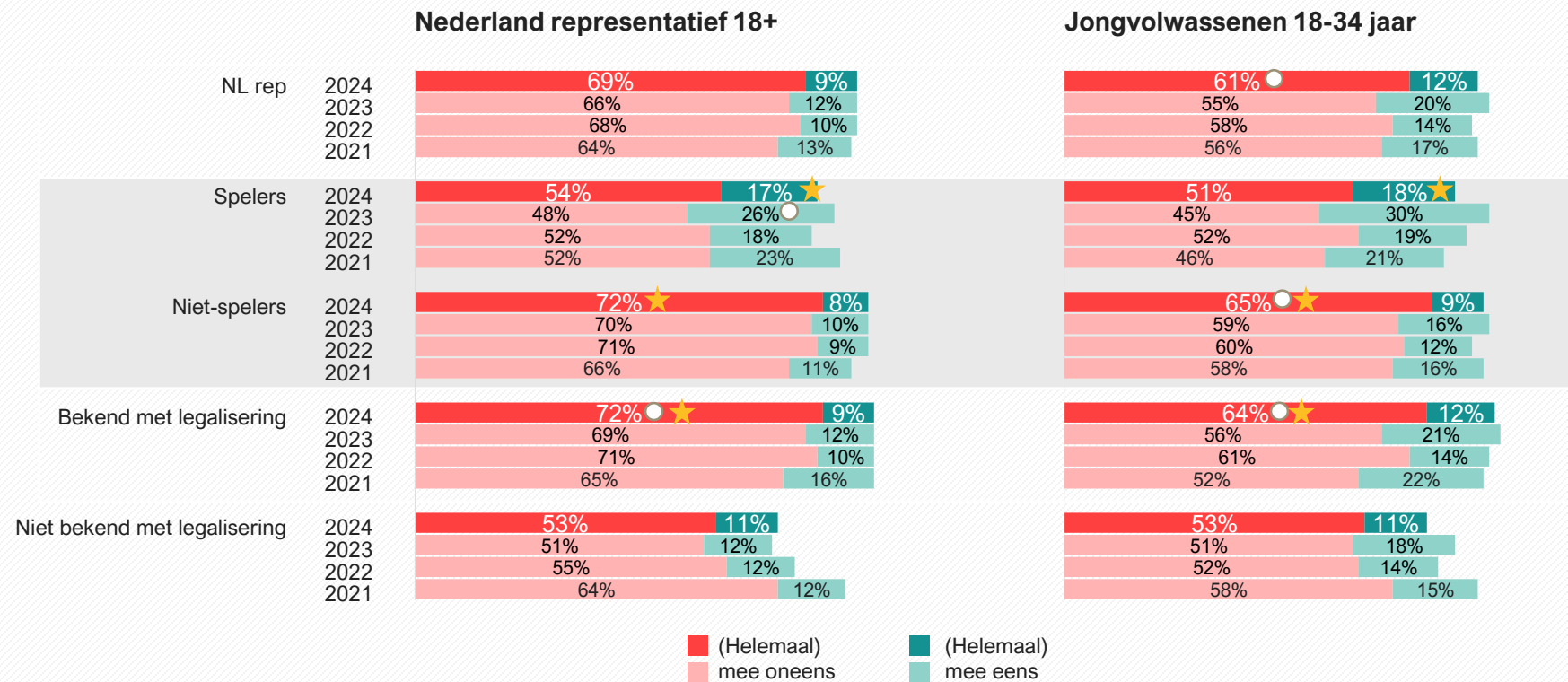
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

○ Sign. hoger dan vorige meting

★ Sign. hoger dan andere groep

Waar in 2023 meer spelers vonden dat online gokspelaanbieders géén verantwoordelijkheid hoeven te dragen, neemt dat aandeel af in 2024

Online gokspelaanbieders hoeven geen verantwoordelijkheid te dragen voor het voorkomen van gokverslaving

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)

Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)

Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)

Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

○ Sign. hoger dan vorige meting

★ Sign. hoger dan andere groep

5.

Financiële zorgplicht

Nederlanders hebben het minst vaak vertrouwen in de effectiviteit van een zelfopgelegde gokstop om financiële problemen te voorkomen

Effectiviteit van potentiële nieuwe regels ter bescherming gokkers (% Veel / een beetje vertrouwen)	NL Rep	Spelers	Niet-spelers	Risicospeler	Geen risicospeler
Maandelijks speellimiet per persoon, niet per account of gokaanbieder	56%	64%★	55%	65%	63%
Gokaanbieders moeten verplicht contact opnemen met spelers die een maandelijks speellimiet van € 350 of meer willen instellen	51%	57%★	49%	62%	53%
Gokaanbieders moeten verplicht vragen naar een bewijs van inkomsten van spelers als ze maandelijks meer dan € 700 op het account storten	49%	59%★	47%	63%	57%
Een ‘gokstop’ die spelers zichzelf opleggen*	29%	45%★	26%	52%	41%

Effectiviteit van potentiële nieuwe regels ter bescherming gokkers (% Veel / een beetje vertrouwen)	18-34 jaar	Spelers	Niet-spelers	Risicospeler	Geen risicospeler
Maandelijks speellimiet per persoon, niet per account of gokaanbieder	66%	70%	64%	68%	72%
Gokaanbieders moeten verplicht contact opnemen met spelers die een maandelijks speellimiet van € 350 of meer willen instellen	58%	58%	58%	59%	57%
Gokaanbieders moeten verplicht vragen naar een bewijs van inkomsten van spelers als ze maandelijks meer dan € 700 op het account storten	60%	66%★	57%	68%	65%
Een ‘gokstop’ die spelers zichzelf opleggen*	38%	54%★	32%	57%	51%

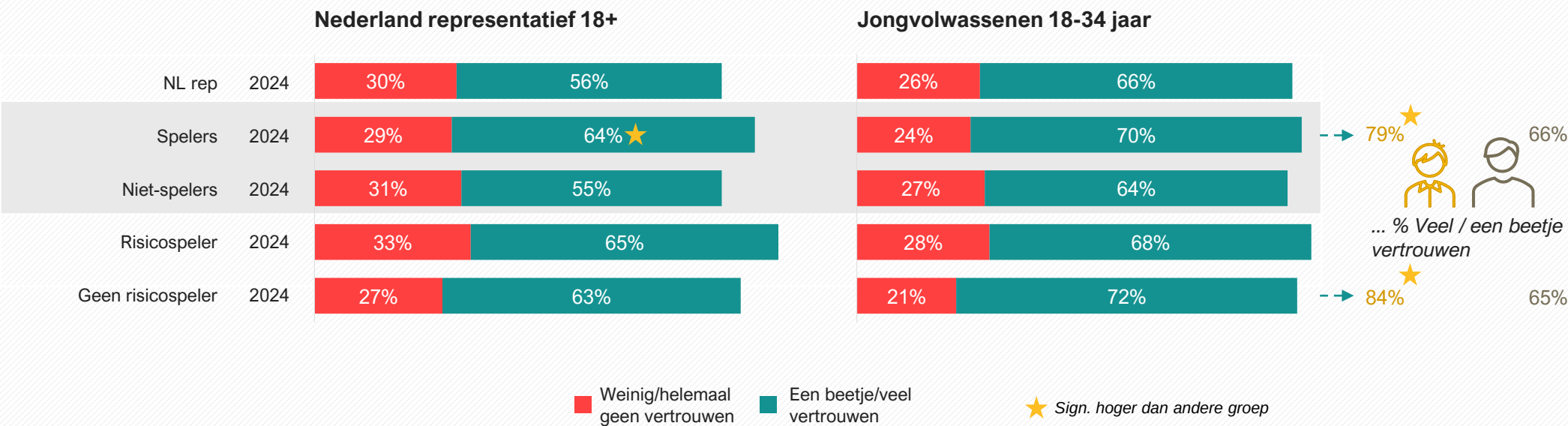
* De ‘gokstop’ bestaat al. Spelers kunnen zich inschrijven voor het [Cruks](#) (Centraal register uitsluiting kansspelen)

★ Sign. hoger dan andere groep

D11) In hoeverre heeft u vertrouwen in de effectiviteit van deze nieuwe regels om financiële problemen te voorkomen?
Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024).
Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024).
Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024).
Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024).
Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024) en spelers (wel risico) jongvolwassenen (n=159, 2024).
Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024) en spelers (geen risico) jongvolwassenen 18-34 jaar (n=216, 2024).
Rest tot 100% 'Weet niet/geen mening'

Ruim de helft van de Nederlanders heeft vertrouwen in effectiviteit van een maandelijks speellimiet per persoon; vertrouwen ligt hoger onder spelers

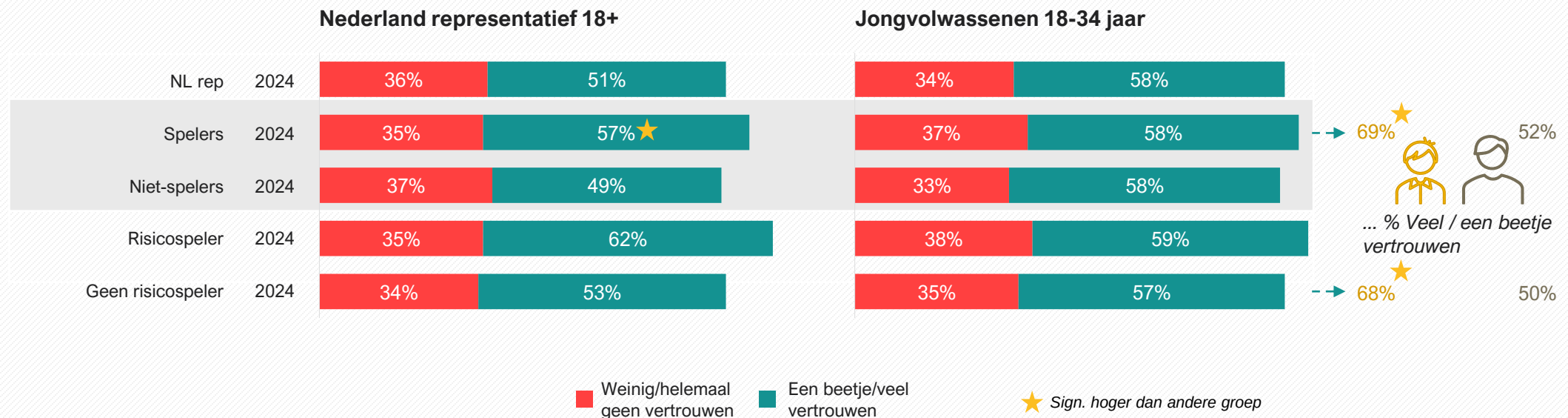
Een maandelijks speellimiet per persoon, niet per account of gokaanbieder

D11) In hoeverre heeft u vertrouwen in de effectiviteit van deze nieuwe regels om financiële problemen te voorkomen?
 Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024).
 Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024).
 Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024).
 Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024).
 Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024) en spelers (wel risico) jongvolwassenen (n=159, 2024).
 Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024) en spelers (geen risico) jongvolwassenen 18-34 jaar (n=216, 2024).
 Rest tot 100% 'Weet niet/geen mening'

Verplicht contactmoment door gokaanbieders kan volgens helft van de Nederlanders financiële problemen voorkomen

Gokaanbieders moeten verplicht contact opnemen met spelers die een maandelijks speellimiet van € 350 of meer willen instellen

D11) In hoeverre heeft u vertrouwen in de effectiviteit van deze nieuwe regels om financiële problemen te voorkomen?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024).

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024).

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024).

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024).

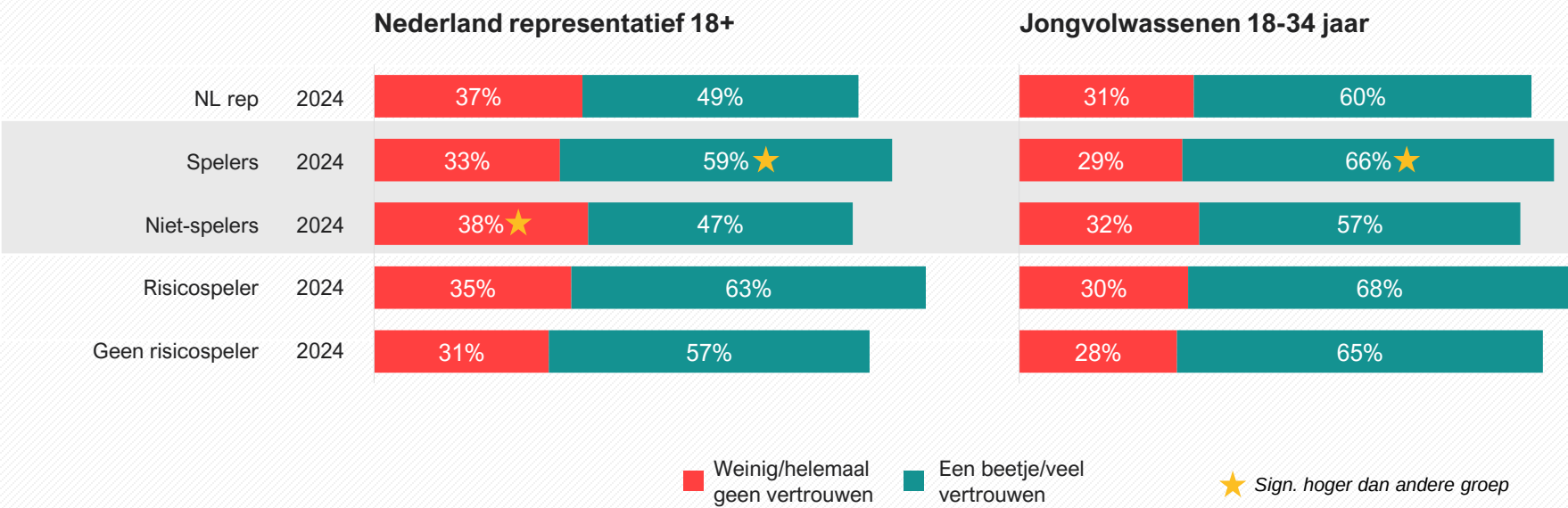
Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024) en spelers (wel risico) jongvolwassenen (n=159, 2024).

Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024) en spelers (geen risico) jongvolwassenen 18-34 jaar (n=216, 2024).

Rest tot 100% 'Weet niet/geen mening'

Vooral jongvolwassenen lijken vertrouwen te hebben in effectiviteit verplicht vragen naar bewijs van inkomsten bij hoge maandelijkse stortingen

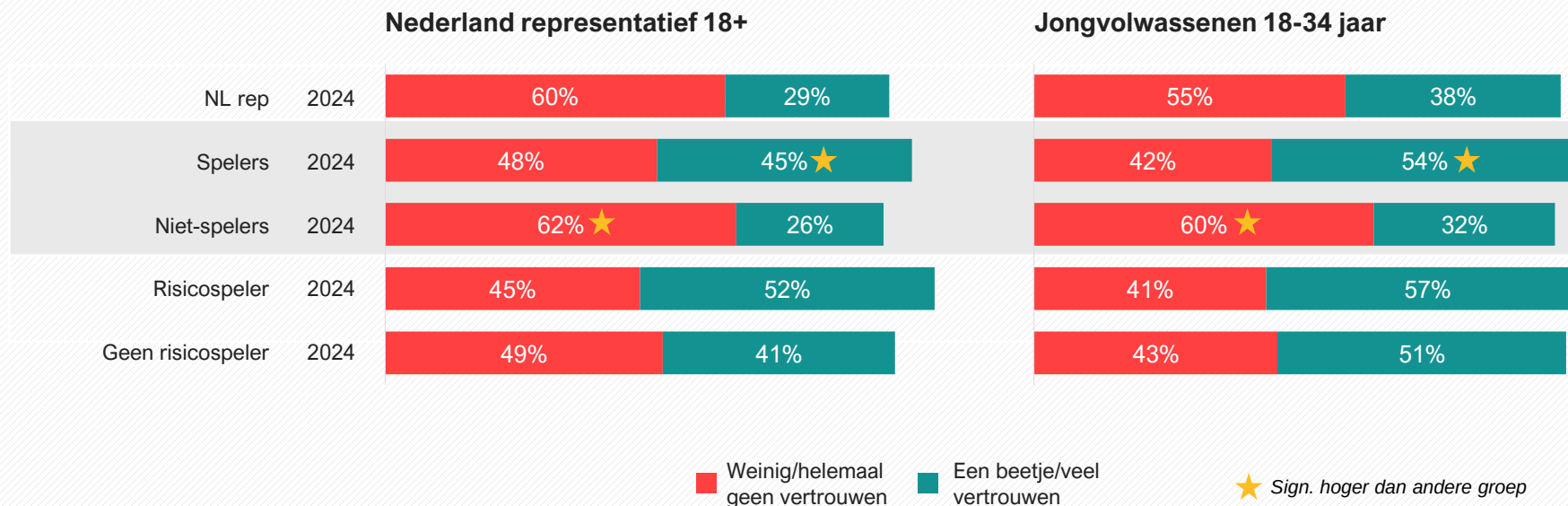
Gokaanbieders moeten verplicht vragen naar een bewijs van inkomsten van spelers als ze maandelijks meer dan € 700 op het account storten

D11) In hoeverre heeft u vertrouwen in de effectiviteit van deze nieuwe regels om financiële problemen te voorkomen?
Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024).
Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024).
Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024).
Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024).
Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024) en spelers (wel risico) jongvolwassenen (n=159, 2024).
Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024) en spelers (geen risico) jongvolwassenen 18-34 jaar (n=216, 2024).
Rest tot 100% 'Weet niet/geen mening'

Drie op de vijf Nederlanders hebben weinig vertrouwen in een gokstop als spelers deze zichzelf op moeten leggen; hoger vertrouwen onder spelers

Een 'gokstop' die spelers zichzelf opleggen

D11) In hoeverre heeft u vertrouwen in de effectiviteit van deze nieuwe regels om financiële problemen te voorkomen?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024).

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024).

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024).

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024).

Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024) en spelers (wel risico) jongvolwassenen (n=159, 2024).

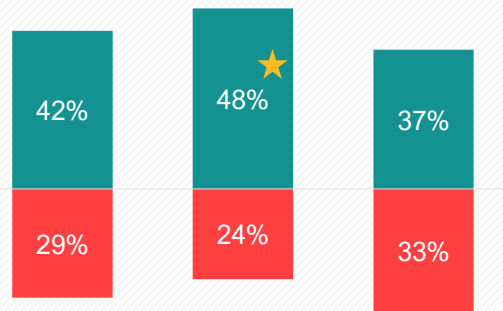
Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024) en spelers (geen risico) jongvolwassenen 18-34 jaar (n=216, 2024).

Rest tot 100% 'Weet niet/geen mening'

Een deel risicospelers verwacht over te stappen naar een andere online gokaanbieder als ze niet meer bij de vaste aanbieder mogen gokken

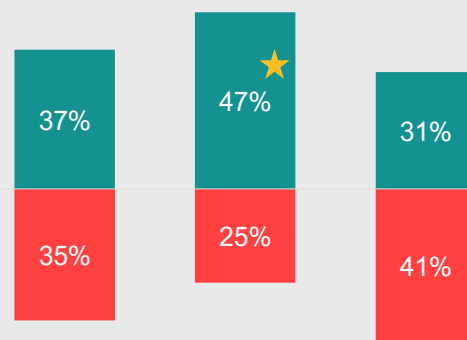
Effect potentiële nieuwe regelgeving*

Als ik een bewijs van inkomsten moet tonen aan mijn vaste online gokaanbieder om online te kunnen gokken, ga ik bij een online gokaanbieder gokken waar dat niet hoeft

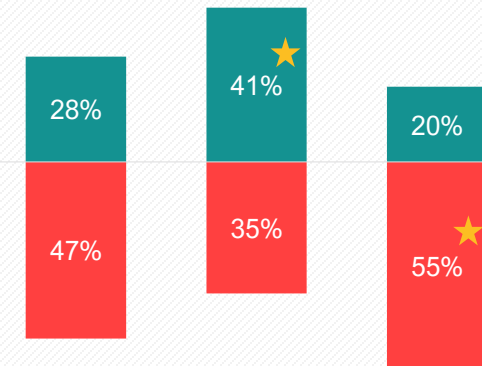
Spelers 18+
Risico-spelers 18+
Geen risico-spelers 18+

Als ik niet meer mag gokken bij mijn vaste online gokaanbieder, ga ik bij een online gokaanbieder gokken waar dat wel mag

Spelers 18+
Risico-spelers 18+
Geen risico-spelers 18+

Als ik mijn speellimiet heb overschreden bij mijn vaste online gokaanbieder, ga ik bij een online gokaanbieder gokken waar ik geen limiet hoeft in te stellen

Spelers 18+
Risico-spelers 18+
Geen risico-spelers 18+

Disclaimer vraagstelling:

Spelers kregen hypothetische situaties voorgelegd, waarbij ze geconfronteerd werden met mogelijke regelgeving. Spelers kregen vervolgens de vraag of ze in deze hypothetische situatie zouden overstappen naar een andere aanbieder. Dit kan een aanbieder zonder vergunning zijn, maar dat is geen uitgemaakte zaak.

■ (Helemaal) mee oneens ■ (Helemaal) mee eens

★ Sign. hoger dan andere groep

D12) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Spelers nationaal representatief (n=534, 2024).

Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024).

Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024).

Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

* Een uitgebreide weergave van de resultaten, met onder andere de resultaten voor alleen jongvolwassenen, staat in de bijlage. De resultaten van jongvolwassenen verschillen nauwelijks met het algemene beeld.

Onderzoeksopzet

Hoe we dit onderzocht hebben

Methode

Deze gegevens zijn gebaseerd op online onderzoek van Ipsos verzameld tussen 29 maart en 11 april 2024.

Doelgroep

Het onderzoek is uitgevoerd onder een representatieve groep Nederlanders van 18 jaar en ouder (n=2.806) en een representatieve groep jongvolwassen Nederlanders van 18 tot 34 jaar (n=1.346). Afwijkingen tussen de samenstelling van beide steekproeven en de samenstelling van de Nederlandse bevolking op de kenmerken leeftijd, geslacht, opleiding en regio zijn door middel van een weging gecorrigeerd.

Meer informatie

Ipsos heeft dit onderzoek uitgevoerd in opdracht van NOGA en VNLOK.
Neem voor meer informatie over dit onderzoek contact op met Sander Nieuwkerk (sander.nieuwkerk@ipsos.com).

Bijlage 1: Meetmethode verschillen

Verschillen in meetmethodes risicospelers (1/2)

Problem Gambling Severity Index (PGSI)

Wat meet deze meetmethode?

Het is een gestandaardiseerde en wetenschappelijk gevalideerde methode om het aandeel probleemgokkers te berekenen.

Hoe wordt het aandeel probleemgokkers gemeten?

Het aandeel wordt berekend door middel van negen vragen. Deze vragen staan vermeld op de volgende pagina en hebben betrekking tot de laatste twaalf maanden.

Bij elke vraag heeft de respondent vier antwoordopties. Afhankelijk van het gegeven antwoord, krijgt de respondent een punt:

1. Nooit (score: 0)
2. Soms (score: 1)
3. Meestal (score: 2)
4. (Bijna) altijd (score: 3)

Welke classificaties zijn er?

Het totaal aan behaalde punten bij de negen vragen resulteert in onderstaande classificatie:

1. Niet-problematisch gokker (0 punten)
2. Laag-risicogokker (1 – 2 punten)
3. Gematigd-risicogokker (3 – 7 punten)
4. Probleemgokker (8 of meer punten)

Wat komt er uit eerdere onderzoeken?

In juni komt het WODC met een rapport waarin de PGSI wordt weergegeven. Eerder onderzoek (uit [eind 2023](#)) toonde aan dat:

- Het aandeel probleemgokkers **16%** was;
- **15%** een gematigd-risicogokker was;
- **18%** een laag-risicogokker was;
- **51%** een niet-problematisch gokker was.

Meetmethode Kansspelbarometer

Wat meet deze meetmethode?

Het aandeel spelers met verhoogd risico op problematisch gokgedrag.

Hoe wordt het aandeel risicospelers gemeten?

Het aandeel wordt berekend door middel van twee vragen:

1. Heeft u ooit tegen mensen die voor u belangrijk zijn gelogen over hoeveel u gokte?
2. Heeft u ooit de behoefte gevoeld om steeds meer geld in te zetten bij het gokken?

Een respondent die op één of beide vragen 'ja' heeft geantwoord, wordt gezien als risicospeler: deze speler heeft dus ooit tegen mensen die voor hem/haar belangrijk zijn gelogen over de hoeveelheid dat hij/zij gokt en/of heeft weleens de behoefte gevoeld om steeds meer geld in te zetten bij het gokken.

Hiermee is het een versimpelde methode van de PGSI. Belangrijk verschil is dat het hier niet gaat om alleen de laatste twaalf maanden, maar of het ooit heeft plaatsgevonden.

Welke classificaties zijn er?

In totaal zijn er twee classificaties:

1. Risicospeler
2. Geen risicospeler

Hoe verhoudt het aandeel risicospelers in de Kansspelbarometer zich tot de PGSI?

In de versimpelde methode wordt er geen onderscheid gemaakt binnen de groep risicospelers. Kijkende naar het aandeel niet-problematisch gokkers, zien we dat in de Kansspelbarometer 2024 **61%** geen risicospeler is. In het oude WODC-rapport uit 2023 was dat **51%**.

Dat verschil is significant, maar valt te verklaren door het verschil tussen de meetmethodes: Waar in de versimpelde methode een respondent bij twee vragen 'Nee' en/of 'Wil ik liever niet zeggen' moest antwoorden om zo geclassificeerd te zijn, moet bij de PGSI een respondent bij alle negen vragen 'Nooit' invullen.

Een mogelijke benadering om binnen de versimpelde methode toch het aandeel probleemgokkers te berekenen, is te kijken naar de respondenten die op beide vragen 'Ja' hebben geantwoord.

Uit deze analyse blijkt dat in de Kansspelbarometer van 2024 **13%** een probleemgokker is. Dat verschilt niet significant met de **16%** uit het oude WODC-rapport uit 2023.

Verschillen in meetmethodes risicospelers (2/2)

Vraagstelling Kansspelbarometer

1. Heeft u ooit tegen mensen die voor u belangrijk zijn gelogen over hoeveel u gokte?
2. Heeft u ooit de behoefte gevoeld om steeds meer geld in te zetten bij het gokken?

Vraagstelling Problem Gambling Severity Index (PGSI)

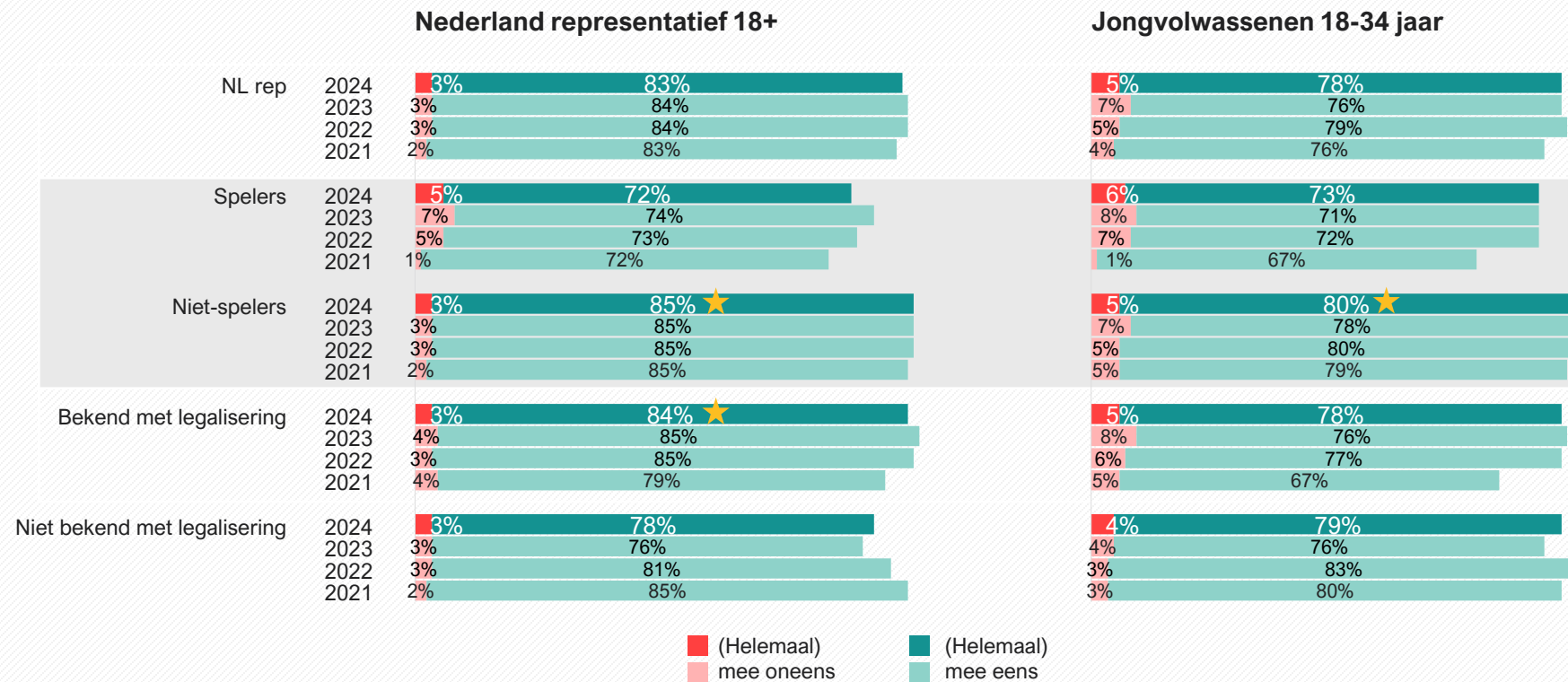
1. Hoe vaak hebt u meer ingezet dan u zich eigenlijk kon veroorloven te verliezen?
2. Hoe vaak hebt u met meer geld moeten gokken om hetzelfde gevoel van opwindning te krijgen?
3. Hoe vaak bent u een andere dag teruggegaan om geld dat u verloren had, proberen terug te winnen?
4. Hoe vaak heeft u geld geleend of iets verkocht, om met dat geld te kunnen gaan gokken?
5. Hoe vaak hebt u het gevoel dat u een probleem met gokken zou kunnen hebben?
6. Hoe vaak hebben mensen kritiek gehad op uw gokgedrag, of u verteld dat u een gokprobleem had? Het maakt niet uit of het volgens u waar is.
7. Hoe vaak hebt u zich schuldig gevoeld over de wijze waarop u gokt of wat er gebeurt wanneer u gokt?
8. Hoe vaak heeft gokken gezondheidsproblemen voor u veroorzaakt, inclusief stress of angst?
9. Hoe vaak heeft uw gokken financiële problemen voor u of uw huishouden veroorzaakt?

Bijlage 2: Overige resultaten Voorkomen gokverslaving

Ruim acht op de tien Nederlanders zien verslaving als groot risico bij online gokspelen; jongvolwassenen zien dat risico ook maar in mindere mate

Het verslaafd raken aan gokken vormt een groot risico bij het spelen van online gokspelen

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)

Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)

Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)

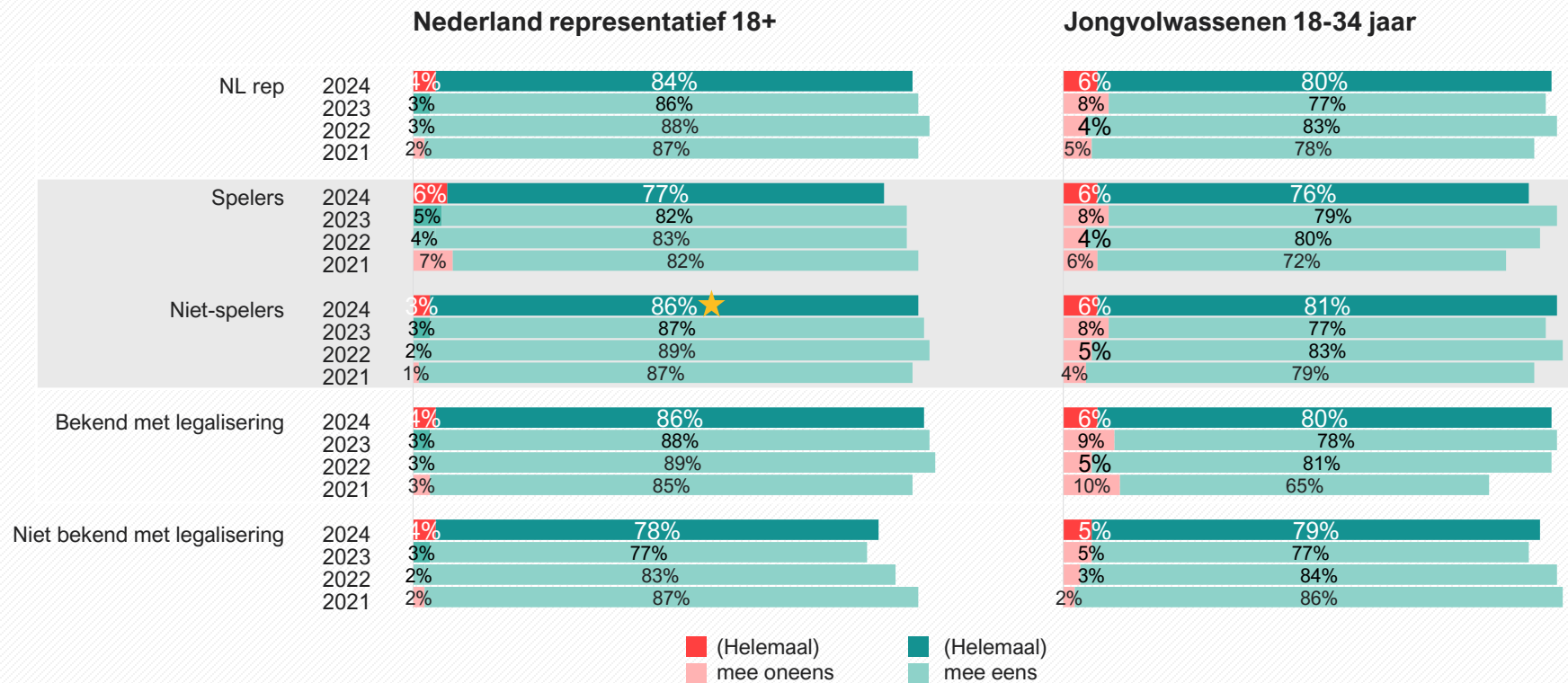
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

○ Sign. hoger dan vorige meting

★ Sign. hoger dan andere groep

Zowel gokkers als niet-gokkers vinden dat gokaanbieders goede informatie moeten geven over online gokken en de daaraan verbonden risico's

Online gokaanbieders moeten goede informatie geven over online gokken en de risico's die hieraan verbonden zijn

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)

Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)

Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)

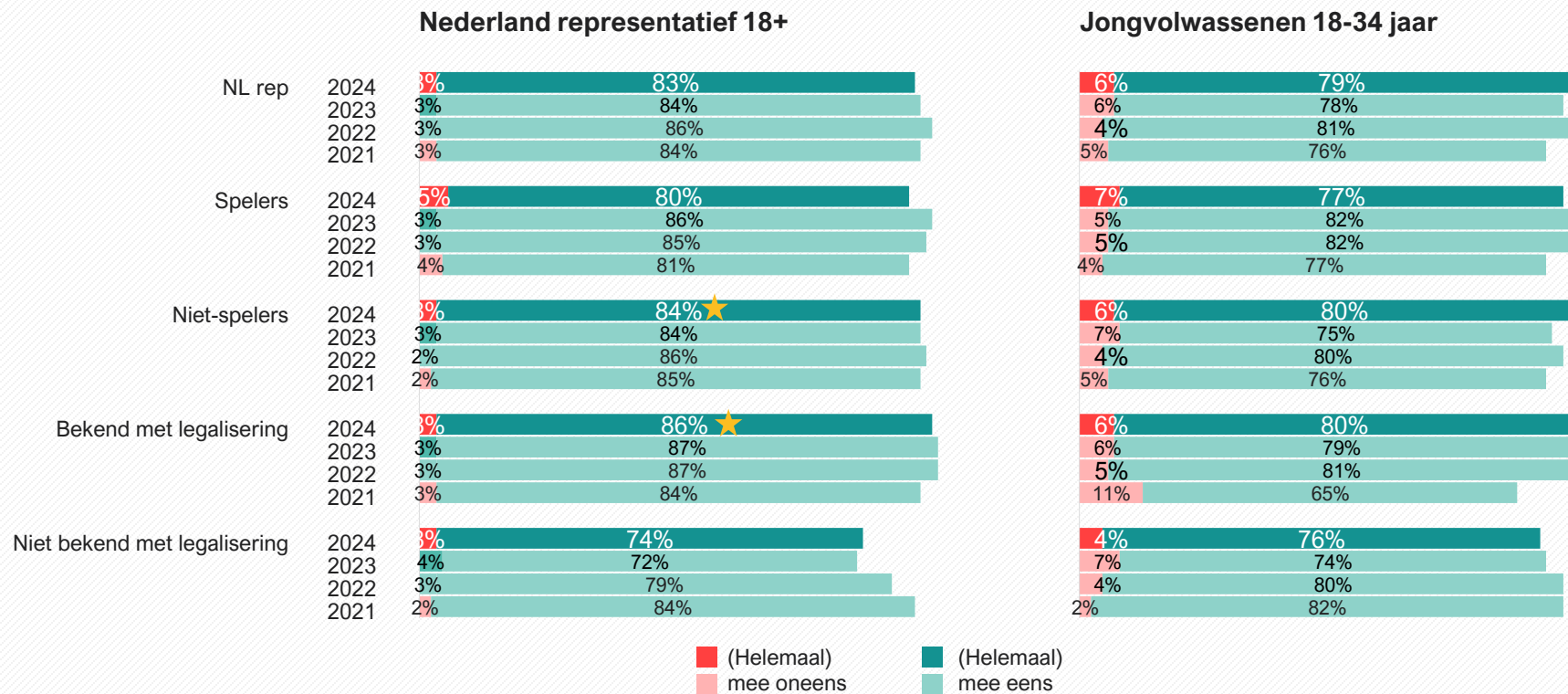
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

○ Sign. hoger dan vorige meting

★ Sign. hoger dan andere groep

Vier op de vijf Nederlanders vinden, net als voorgaande jaren dat online gok-aanbieders spelers de mogelijkheid moeten bieden om eenvoudig op te zeggen

Online gokspelaanbieders moeten spelers de mogelijkheid bieden om eenvoudig op te zeggen op een manier die hun voorkeur heeft

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)

Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)

Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)

Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)

Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)

Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)

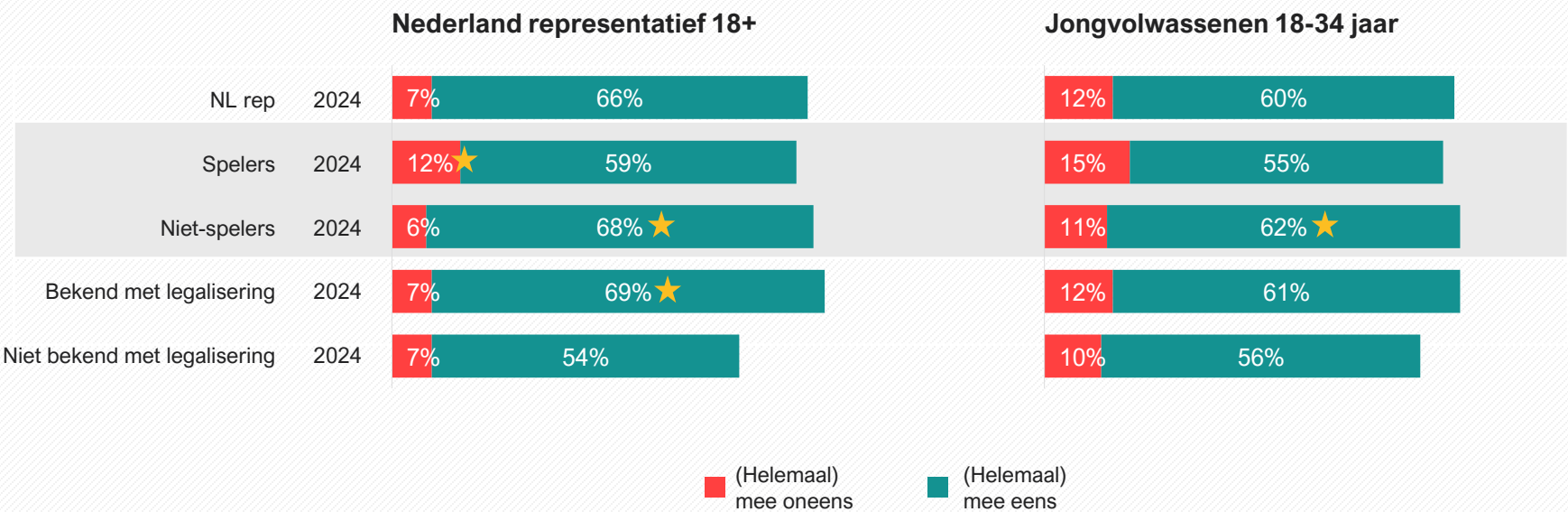
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

○ Sign. hoger dan andere meting

★ Sign. hoger dan andere groep

Meerderheid van de Nederlanders – én spelers – vindt dat er een overkoepelend speellimiet moet zijn

Er moet een overkoepelend speellimiet zijn, niet een speellimiet per gokaanbieder

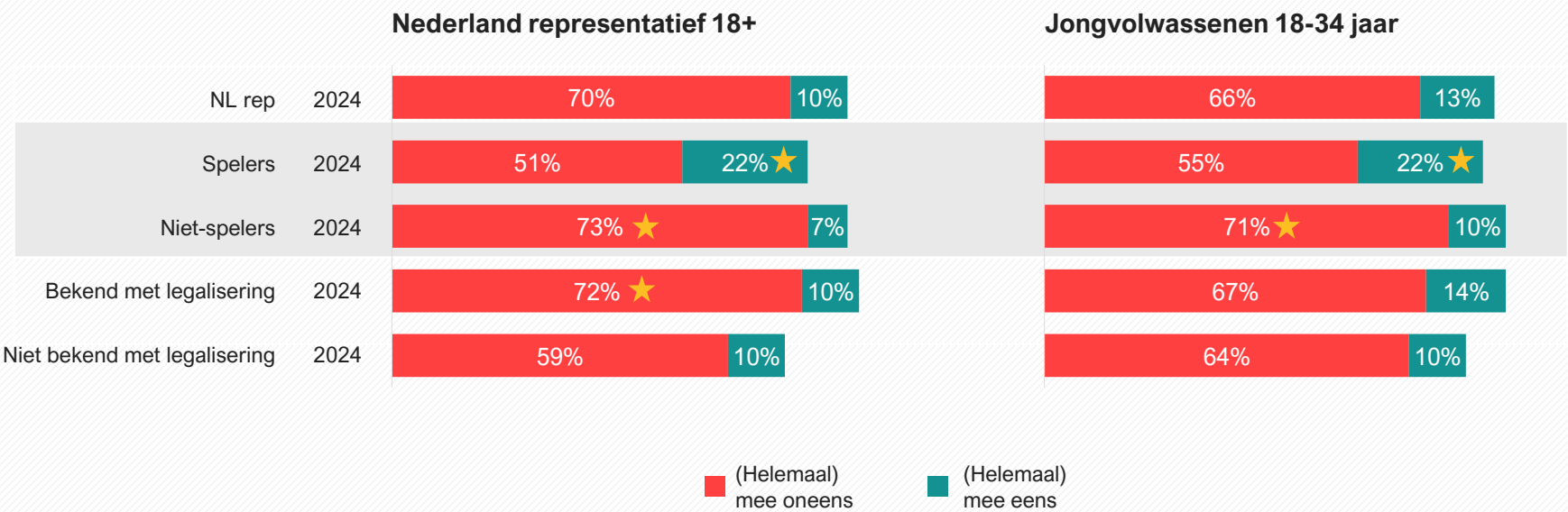
D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?
 Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)
 Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)
 Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)
 Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)
 Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)
 Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)
 Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

★ Sign. hoger dan andere groep

© 2024 Ipsos i&o 53

Maar één op de vijf spelers denkt dat spelers zelf goed kunnen inschatten wanneer ze een gokstop nodig hebben

Spelers kunnen zelf goed inschatten wanneer zij een gokstop* nodig hebben.

* Spelers die geen controle meer hebben over hun gokgedrag, kunnen zichzelf een gokstop opleggen. Met een gokstop is het niet meer mogelijk om te gokken bij een legale gokaanbieder en de gokstop duurt minimaal 6 maanden.

D10) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?
Basis: Nederland representatief (n=2806, 2024 / n=2803, 2023 / n=2003, 2022 / n=1004, 2021)
Jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1346, 2024 / n=1314, 2023 / n=828, 2022 / n=569, 2021)
Spelers nationaal representatief (n=534, 2024 / n=483, 2023 / n=219, 2022 / n=108, 2021) en niet-spelers nationaal representatief (n=2162, 2024 / n=2241, 2023 / n=1732, 2022 / n=866, 2021)
Spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024 / n=372, 2023 / n=161, 2022 / n=100, 2021) en niet-spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=895, 2024 / n=902, 2023 / n=620, 2022 / n=450, 2021)
Bekend met legalisering; nationaal representatief (n=2263, 2024 / n=2274, 2023 / n=1677, 2022 / n=342, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=543, 2024 / n=529, 2023 / n=326, 2022 / n=662, 2021)
Bekend met legalisering; jongvolwassenen 18-34 jaar (n=1045, 2024 / n=973, 2023 / n=586, 2022 / n=175, 2021) en onbekend met legalisering; nationaal representatief (n=301, 2024 / n=341, 2023 / n=242, 2022 / n=394, 2021)
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

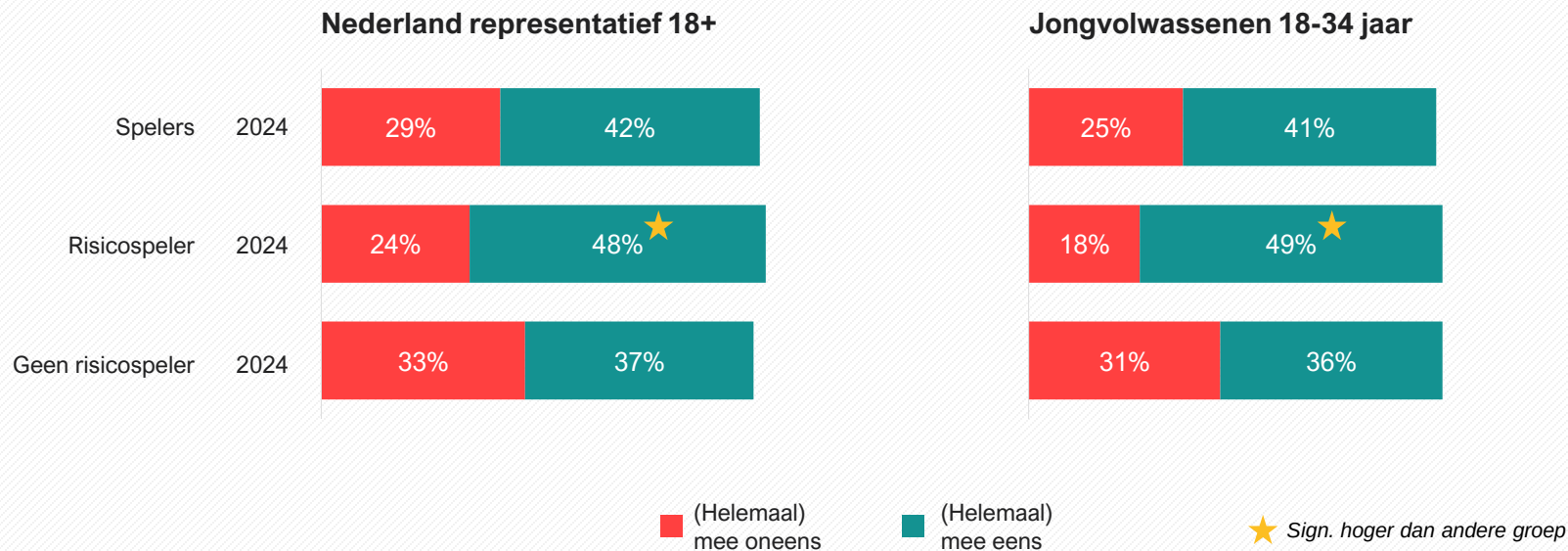
© 2024 Ipsos i&o 54

Bijlage 3: Overige resultaten Financiële zorgplicht

Helft van de risicospelers – zowel jong als oud – gaat elders spelen als ze een bewijs van inkomsten moeten tonen bij de vaste gokaanbieder

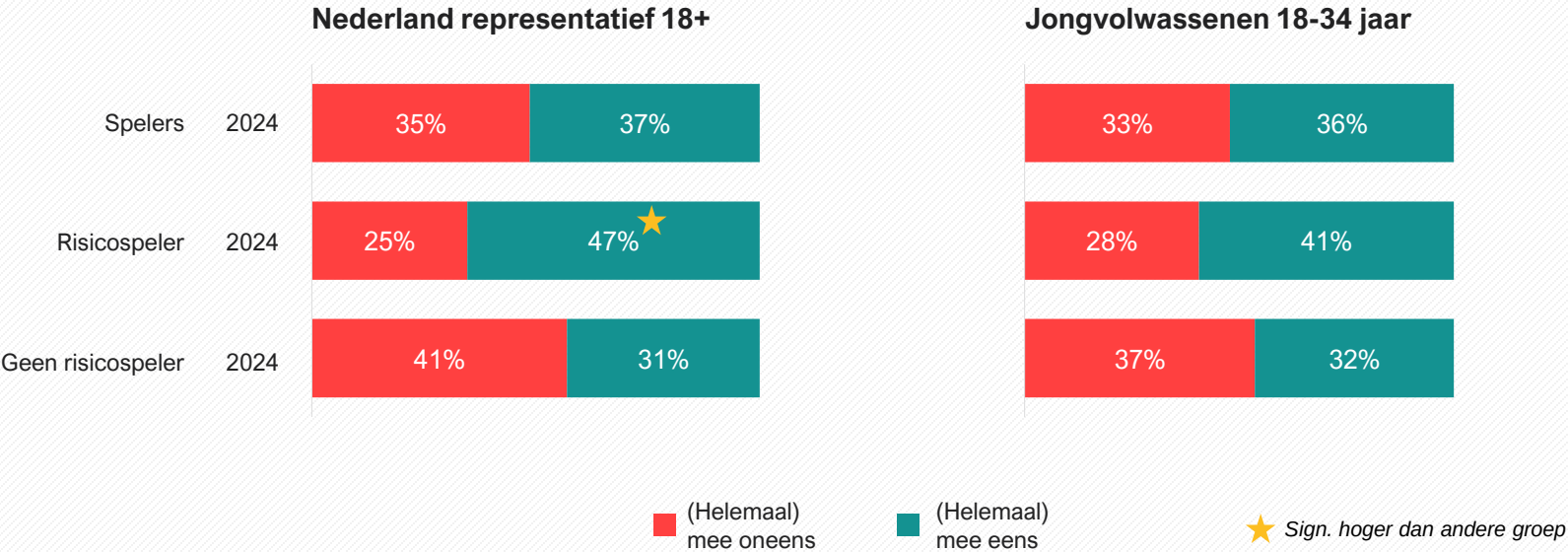
Als ik een bewijs van inkomsten moet tonen aan mijn vaste online gokaanbieder om online te kunnen gokken, ga ik bij een online gokaanbieder gokken waar dat niet hoeft

D12) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?
 Basis: Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024).
 Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024) en spelers (wel risico) jongvolwassenen (n=159, 2024).
 Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024) en spelers (geen risico) jongvolwassenen 18-34 jaar (n=216, 2024).
 Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

Ruim een derde van de spelers zal elders gokken als ze niet meer mogen gokken bij de vaste gokaanbieder; vooral risicospelers gaan ergens anders heen

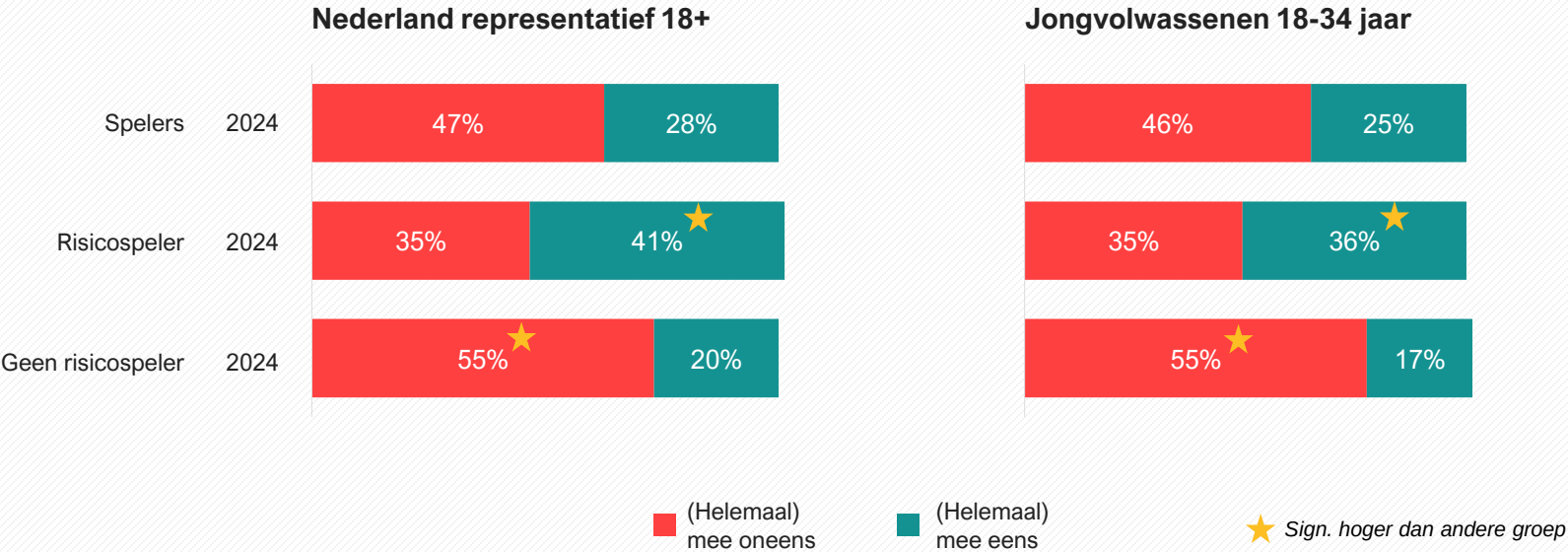
Als ik niet meer mag gokken bij mijn vaste online gokaanbieder, ga ik bij een online gokaanbieder gokken waar dat wel mag

D12) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?
Basis: Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024).
Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024) en spelers (wel risico) jongvolwassenen (n=159, 2024).
Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024) en spelers (geen risico) jongvolwassenen 18-34 jaar (n=216, 2024).
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

Helft van de spelers gaat niet elders gokken bij overschrijding speellimiet; twee op de vijf risicospelers gaan wél ergens anders gokken

Als ik mijn speellimiet heb overschreden bij mijn vaste online gokaanbieder, ga ik bij een online gokaanbieder gokken waar ik geen limiet hoeft in te stellen

D12) In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?
Basis: Spelers nationaal representatief (n=534, 2024) en spelers jongvolwassenen 18-34 jaar (n=375, 2024).
Spelers (wel risico) nationaal representatief (n=213, 2024) en spelers (wel risico) jongvolwassenen (n=159, 2024).
Spelers (geen risico) nationaal representatief (n=321, 2024) en spelers (geen risico) jongvolwassenen 18-34 jaar (n=216, 2024).
Rest tot 100% 'Niet mee eens, niet mee oneens' / 'Weet niet/geen mening'

A young man and woman are looking at a smartphone together. The woman is smiling broadly, showing her teeth, while the man looks on with a slight smile. They are both wearing casual clothing. The background is blurred, suggesting an outdoor setting. A large, semi-transparent grey diagonal shape is overlaid on the left side of the image, containing the text 'BE SURE. ACT SMARTER.' in white, bold, sans-serif capital letters.

**BE
SURE.
ACT
SMARTER.**

Bedankt